UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on filed at the Post Office of Worcester, Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

No. 49 Vol. VII. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 9 d. Gruodžio (Dec.), 1920 m. 5 cents per copy 8 Metai

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Masschusetts, under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių tauta ir Lietuvos valdžia yra priešingos Vilniaus plebiscitui.

LENKŲ TAIKOS DELEGACIJA REZIGNAVO. DIDELIS ŽEMĖS DREBĖJIMAS ALBANIJOJ. SUOMIJA BUSIĄ PRIIMTA Į TAUTŲ SĄJUNGĄ. LENKŲ SPAUDA UŽ VILNIAUS PRIJUNGIMĄ. ARMENIJA PASISKELBĖ SOVIETŲ RESPUBLIKA. DANAI NUTARĖ SIŲSTI Į VILNIŲ SAVO KARIUOMENĖS DALĮ. GEN. BALAKOVIČIUS SUŽEISTAS.

LIETUVA PRIEŠINGA VILNIAUS PLEBISCITUI.

Washingtonas, 5 d. gruodžio. — Lietuvos Atstovybė Amerikoje gavo Lietuvos užsienio reikalų ministerijos iš Kauno pranešimą, kuris sako, kad apie Lietuvos sostinės Vilniaus plebiscitą negali buti jokios kalbos. Tokiam plebiscitui yra priešinga visa lietuvių tauta ir Lietuvos valdžia.

Kad palengvinti gen. Želigowskio veikimo likvidavimą, Lietuvos ir Lenkijos valdžios pasirašė kovų paliaubų sutartį, sutikus lenkų valdžiai imti ant savęs visą atsakomybę, jog gen. Želigowskis pildys tos sutarties sąlygas.

Tautų Sąjungos kontrolės komisija pasiulė sudaryti tarp lietuvių kariuomenių ir ir tų, kurias vadovauja gen. Želigowskis, neutralę sritį. Lietuvių linija prasideda netoli nuo Varėnos ir eina į rytus nuo Vievio, paskui pro Širvintus ir Giedraičius, paliekant tuodu miestu neutralėj srityj, o toliaus per Dubingius iki Joniškio. Želigowskio linija prasideda nuo Dekšnos ir eina nuo šešių iki dešimties kilometrų į rytus nuo lietuvių linijos ir pasibaigia pas Varenavą.

Kuomet Tautų Sąjunga pasiulė plebiscitą išsprendimui ginčijamųjų teritorijų tarp Lenkijos ir Lietuvos, lietuvių valdžia priėmė tą pasiulymą tiktai principe, pareikšdama nuomonę, jog tą pasiulymą galės galutinai priimti tik tuomet, kuomet aiškiai bus išrodytos plebiscito sąlygos ir kokios Lietuvos teritorijos dalis bus priskirtos prie balsuojamos srities.

Lietuvių valdžia buvo tos nuomonės, jog į plebiscito sritį neįeis grynai lietuviškos vietos, neišskiriant nei Vilniaus.

Lietuvos valdžia ir žmonės nepasitiki Tautų Sąjunga ir nemano, kad ji galėtų sudaryti bešališkas plebiscito sąlygas. Be to lietuviai bijo, kad Želigowskio kariuomenė, kurios skaičius siekia 200,000 ar daugiau, kokiu nors budu gali buti prileista prie dalyvavimo plebiscite. Tą kariuomenę sudaro lenkai, kurių daugelis yra atėję iš Galicijos ir Poznaniaus ir neturi teisės balsuoti Lietuvoje.

Pagaliaus Lietuvos padėtis yra skirtingesnė, negu Lenkijos, kuri yra Tautų Sąjungos narių. Lietuvos valdžia, delei žinomų priežasčių, bijo, kad tose vietose, kuriose didelę didžiumą gyventojų sudaro baltgudžiai arba žydai balsuotojų nebus klausiama: "Ar tu nori buti po Lietuvos valdžia ar po Lenkijos?" bet "Ar tu nori buti po Lenkijos valdžia ar grįžti prie Rusijos?"

LENKŲ TAIKOS DELEGACIJA REZIGNAVO.

Varšava. — Jonas Dombskis, galva lenkų taikos delegacijos Rygoj, ir keletas kitų lenkų delegacijos narių, rezignavo todel, kad lenkų seimas nusprendė pasiųsti į Rygą vesti derybas su rusais kitą taikos delegaciją.

DIDELIS ŽEMĖS DREBĖJIMAS ALBANIJOJ.

Avlona, Albanija, 6 d. gruodžio. — Vakar Tepeleni distrikte įvyko didelis žemės drebėjimas. Iš tos priežasties 15,000 žmonių liko be namų, kurių likimu dabar rupinasi Amerikos Raudonasis Kryžius ir kt.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS AMERIKOJE PRANEŠIMAS.

Perimant nuo kun. Jono Žiliaus knygyną nebesuradome Laur. Ivinskio rankraščio "SUDNA DIENA IR ROJUS PRAGAIŠINTAS." Tas rankraštis buvo eilėmis parašytas ant melsvos popieros, buvo kitados apdarytas, bet apdarai nudraskyti. Puslapių apie 400. Šiuomi prašomi visi, kas tik tą rankraštį yra matęs pas ką nors, duoti žinią Lietuvos Atstovybei Amerikoj viešam Amerikos Lietuvių Knygynui, nes tas rankraštis yra šio knygyno nuosavybe.

Viešas Amerikos Lietuvių Knygynas, užveizdėtojas
— p. Pukas.

DANAI NUTARĖ SIŲSTI SAVO KARIUOMENĘ.

Kopenhaga. — Danų parliamentas 3 d. gruodžio nutarė siųsti danų kariuomenės dalį į Vilniaus plebiscito sritį.

GRUMOJA PABĖGĖLIAMS MIRČIA.

Angora, Aziškoji Turkija. —Mustapha Kemal paša, turkų nacionalistų vadas, 4 d. gr. paskelbė sekantį įstatymą, kurį nesenai priėmė tautinis Angoros seimas.

1.—Kiekvienas asmuo, kuris pasikėsins pereiti per Mustapha Kemalio valstybės rubežius, bus baudžiamas mirties bausme.

2.—Kiekvienas asmuo, kuris gabens iš tos valstybės prekes, bus smerkiamas kaipo valstybės išdavikas.

GEN. BALAKOVIČIUS SUŽEISTAS.

Varšava. — Du tukstančiai kareivių, priklausiųsių gen. Balakovičio vadovaujamai nereguliarinei kariuomenei, pabėgo nuo bolševikų ir rado prieglaudą Lenkijoj, kur jie tapo internuoti. Likusiąją gen. Balakovičio kariuomenės dalį, apie 1,000 kareivių, bolševikų armijos paėmė į belaisvę. Pats gen. Balakovičius tapo sužeistas vienoje iš paskutinių kovų prie Mozyr'o ir atvyko į Varšavą. Jis dabar yra ligonbutyj, kur sakoma, kad jo žaizda nėra pavojinga.

GEN. ŽELIGOWSKIS VEIKIA SU VARŠAVOS ŽINIA.

Kaunas, Lietuva, — Gen. Želigowskis, kuris savo laiku užgrobė Vilnių, veikia sulig Varšavos įsakymų.

Dabar jau visiems aišku, jog gen. Želigowskis užėmė Vilnių ne kaipo sukilėlis, kaip pirmiau buvo pranešta. Jis įsiveržė į Lietuvą su Varšavos žinia, kuri rupinosi tos invazijos reikalais. Dabar taip pat visiems aišku, jog gen. Želigowskis norėjo užimti visą Lietuvą ir atiduoti ją Lenkijai. Dar daugiau, gen. Želigowskis troško užimti ir atiduoti Lenkijai ir Latviją.

Gen. Želigowskio veikimu labai susirupino Vokietija ir Latvija. Daugybė vokiečių ir latvių stoja savanoriais į lietuvių armiją kovai su gen. Želigowskio kariuomene.

Lietuvai truksta amunicijos apsigynimui nuo lenkų. Atplaukusius į Klaipėdą laivus, kurie atgabeno lietuvių armijai amunicijos, sulaikė ten esantieji francuzų kareiviai.

RUSAI PASIRAŠĖ PREKYBOS SUTARTĮ SU ANGLIJA.

Londonas. — Gautu iš Maskvos radio pranešimu, bolševikų pramonės ir prekybos ministeriui Leonidui Krasinui tapo įteikta Anglijos prekybos sutartis, kuri tapo pasirašyta.

SUOMAI UŽGYRĖ TAIKĄ SU RUSIJA.

Londonas. — Gautomis iš Helsinkių žiniomis, Suomijos parliamentas didele didžiuma balsų užgyrė padarytą su Rusija taiką.

Lietuvis kareivis Antanas Špakauskas, Tryškių miestelio, Šiaulių apskričio. Tarnauja Lietuvos kariuomenėje, Aukštojoje Panemunėje, 1 art. pulko štabe, muzikantų komandoje.

Paveikslas gautas nuo p. Juz. Bačiauskienės.

LENKŲ SPAUDA UŽ VILNIAUS PRIJUNGIMĄ.

Varšava. — Visa lenkų spauda išsireiškė už tai, kad Vilnius butų prijungtas prie Lenkijos. Gen. Želigowskis, kuris užėmė Vilnių, išleido įsakymą rinkti jo kariuomenei naujokų Vilniaus, Trakų, Landvaravo ir Rudaminos rajonuose.

LENKAI KONCENTRUOJAS ČEČHO-SLOVAKIJOS PARUBEŽYJ.

Londonas. — Exchange Telegraph agentijos korespondentas praneša iš Pragos, Čecho-Slovakijos, jog lenkai koncentruojasi Čecho Slovakijos parubežyj. 20 lenkų emisarų (šnipų) tapo areštuota Teschen'o distrikte.

MRS. M'SWINEY JAU NEW YORKE.

New Yorkas. — Mrs. Muriel McSwiney, mirusiojo Terence McSwiney žmona, pereitą subatą atplaukė su White Star linijos garlaivių Celtic. Jos pasitikti atėjo didelis skaičius airių, kurie karštai ją sveikino.

PERKUNIJA SUNAIKINO NAMUS.

Providence, R. I. — Pereitą sekmadienį, 5 d. gruodžio, čia trankė perkunija, kuri vienus namus visai sunaikino, o kitus dvejus pusėtinai apgriovė. Vienas žmogus tapo sunkiai sužeistas.

BOLŠEVIKAI TREBIZONDE.

Konstantinopolis. — Gautomis čia žiniomis, bolševikų kariuomenė jau išsėdo Trebizonde, Mažojoj Azijoj. Turkų nacionalistų vadas, Mustapha Kemal paša, siunčia savo kariuomenės dalį į Smyrnos frontą, prieš grekus.

PAKORĖ NEGRĄ ANT TELEGRAFO STULPO.

Tulsa, Okla. — Susidedanti iš apie 50 žmonių minia 5 d. gruodžio naktį įsilaužė į Holdenville kalėjimą, iš kurio išvilko tulą negrą ir pakorė jį ant telefono stulpo. Paskui pakartojo kunas tapo sušaudytas. Sakoma, buk tas negras užpuolęs ant 67 metų amžiaus moteriškės.

ARMENIJA PASISKELBĖ SOVIETŲ RESPUBLIKA.

Londonas. — Maskvos radio pranešimu, Sovietų Rusijos kariuomenė užėmė armenų sostinę Erivaną ir Armenija pasiskelbė sovietų respublika. Senosios armenų valdžios kariuomenė pereina į sovietų administracijos globą.

Tas pat pranešimas prideda, jog Azarbeidžianas savanoriai atsisakė nuo ginčijamųjų vietų: Zangemaro, Uaklichevano, Anne-Nagorny ir Karabagho, kurias, paveda Sovietų Armenijai.

VANDERLIPAS GRĮŽTA Į AMERIKĄ.

Londonas. — Washingtonas D. Vanderlipas, amerikietis, kuris nesenai atvažiavo iš Rusijos, padaręs kontraktą su tos šalies valdžia delei išnomavimo Sibiro žemės plotų, 4 d. gruodžio laivu Aquitania išplaukė New Yorkan.

P. Vanderlipas pareiškė, kad sugrįžus į Suvienytas Valstijas, pirmiausiu jo tiks lu busią vykimas Washingtonan pasikalbėjimui su senatoriais ir kitais žymiais žmonėmis delei pradėjimo prekybos su Rusija.

D'ANNUNZIO PASKELBĖ ITALIJAI KARĄ.

Trieste. — D'Annunzio pasiuntė iš Fiume Italijos valdžiai ultimatumą, paskelbiantį nuo 3 d. gruodžio karo stovį.

Sakoma, jog ultimatumo priežastim buvo valdžios manifestas, paliepiantis visiems Fiume legionieriams sugrįžti į savo pulkus.

Stovintis Poloje Italijos laivynas nuplaukė į Quarnero užtaką ir manevravo prieš Fiume, o paskui praplaukė pro pat įėjimą į uostą, kai kad peržvalgoje. Karo laivynas, su iškeltomis kanuolėmis, išrodė didele galybe, palyginant su D'Annunzio mažu laivynu, susidedančiu iš vieno dreadnauto, keturių torpėdinių laivų, naikintojų ir mažesnių laivų, stovinčių prie Fiume prieplaukos.

SUOMIJA BUS PRIIMTA Į TAUTŲ LYGĄ.

Geneva. — Atatinkama tautų sąjungos komisija, kuri tyrinėja Suomijos priėmimo klausimą, atsiliepia savo raporte apie Suomiją prielankiai ir todel nėra jokios abejonės, kad Suomija bus priimta į tautų sąjungą. Ukraina ir Albanija tuo tarpu nebus priimtos. Tyrinėjusi tų valstybių priėmimo klausimą komisija nurodo, kad jų valdžios yra dar nenusistovėjusios ir kad jų teritorijų ribos dar nenustatytos.

Pagaliaus paprašyta pakomisijos, kad ji dar daugiau patyrinėtų Lietuvos, Estonijos, Latvijos, Gruzijos ir Armenijos priėmimo klausimą.

EKSPLIOZIJA IŠGĄSDINO ŠIMTUS ŽMONIŲ.

New Yorkas, 5 d. gruodžio. — Šimtai žmonių, gyvenančių Fort Hamilton dalyje, šiandien po pietų tapo baisiai išgąsdinti ir išbėgiojo iš savo namų. To išgąsčio priežastimi buvo visa eilė ekspliozijų, įvykusių nuo užsidegusio armijos laivo Amackissan, kuris buvo pritrauktas 6 ir 10 colių šoviniais.

Išsigandusieji žmonės manė, jog gaisras iškilo laivyno arsenale, kuris yra ant mažos salutės netoli nuo Fort Hamilton, ir jog jiems gręsia didelis pavojus. Šovinių sprogimą galima buvo girdėti per keletą mylių visoj apielinkėj. Todel žmonės griebė, kas ką sumanė ir bėgo i saugesnes vietas.

Vienas 10 colių šovinys nuskrido 400 sieksnių, pramušė vieno namo stogą, perlindo per du aukštu ir įlindo į sklepą, kur išsirausė sau duobę. To namo savininkas, August Galtern, ir keletas jo šeimynos narių išliko sveiki. Bet sako, to šovinio sprogimas taip sudrebino jų namą, lyg kad butų įvykęs didelis ir smarkus žemės drebėjimas.

Ant aukščiau paminėto armijos važmos laivo buvo sukrauta 900 šovinių, siunčiamų į Bostoną. Įvykusi ant to laivo ekspliozija sunaikino apie 200 sieksnių prieplaukos. Sulig karininko apskaičiavimo, nuostolių busią padaryta arti $100,000.

Daugelis langų išbirėjo nuo sprogstančių šovinių trenksmo. Sutemus tapo atgabenta prožektoriai, kurie buvo naudojami kovai bei gelbėjimui degančios prieplaukos; toj kovoje žuvo vienas iš didžiausių prožektorių. Beto tapo sunaikinta ir meteorologijos stotis.

ŽUVO 8,808 ŽMONĖS.

Washingtonas. — Cenzaus biuro paskelbimu, pereitais metais automobiliai užmušė arba mirtinai sužeidė 8,808 žmones. Tas parodo, jog 1919 m. bėgyj automobiliais buvo užmušta 245 žmonės daugiau, negu 1918 m.

INTRIGOS PRIEŠ LENKUS?!

Geneva, Šveicarija, 8 d. gruodžio. — Vienas iš lenkų delegatų, p. Askenazy, Tautų Sąjungos Seime karčiai nusiskundė, kad jo šalis yra atakuojama ne tik viešai Seime, bet ypač privačiuose pasikalbėjimuose ir todel 40 valstybių delegatų sentimentas esą prieš lenkiškas. Jis sako, jog ten buvo varoma prieš Lenkiją propaganda, kuri ant nelaimės sudarė didelės įtakos, butent, kad susirinkę iš viso pasaulio valstybininkai dabar yra giliai prietaringi prieš naujai sukurtą valstybę.

Jis yra tos nuomonės, kad ta propaganda gavo pradžią Vokietijoj ir Rusijoj. Ji yra sutartina ir neatlaidi. Ir todel dabar yra susidarius tendencija, jog Lenkija tur buti bloga. Sąjungos Seimą galima padaryti įrankiu išplatinimui tokio įspudžio. Tokia propaganda, sako p. Askenazy, be abejonės, buvo varoma per ilgą laiką. Tuo budu tikima sunaikinti daugelį sutarties stipuliacijų (susitarimų), palytinčių Lenkiją.

Tuo tarpu viekimas Genevoj esą sukoncentruotas į du punktu: Aukštosios Silezijos plebiscito klausimas ir santykiai su Rusija.

Matyt p. Askenazy norėtų, kad visas pasaulis butų buvęs aklas ir nebutų matęs, kaip švaistėsi lenkų imperialistai, del kurių švaistymosi pasaulio valstybininkai susidarė apie Lenkiją sveiką ir teisingą nuomonę.

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street. Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.50 — Pusei Metų - $1.25
Kitose Viešpatystės Metams - $3.00 — Pusei Metų - $1.50
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street. Worcester, Mass
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street. Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - $2.50 — 6 Months - $1.25
To Foreign Countries - $3.00 — 6 Months - $1.50
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

Žinios iš Lietuvos

MARIAMPOLĖ.

Rugsėjo 4 d. š. m. įvyko visuotinas vietos "Žiburėlio" skyriaus narių susirinkimas. Einant dienos tvarką, buvo patvirtinta "Žiburėlio" skyriaus Valdybos šių metų veikimo apyskaita, skirstyta beturčiams moksleiviams pašalpų, nutarta ruošti "Žiburėlio" naudai vakarą. Valdybos pirmininkės Al. Bulotienės buvo pranešta, nad "Žiburėlis gavo iš Amerikos "Lietuvos Šelpimo Fondo" aukų tukstantį dolerių, kurių 250 skiriama Panevėžio "Žiburėliui," 250 Vilniaus ir 500 Mariampolės.

"Žiburėlio" Mariampolės skyriaus narių susirinkimas nutarė šaukti Vilniuj visuotiną "Žiburėlio" narių suvažiavimą Kalėdų atostogų metu.

"Žiburėlio" Valdyba.

LENKAI M. LIETUVOJ.

Pagėgiai. Čia nuolat lankosi lenkų tautos įtariami asmens. Pastebėta, kad jie atvažiuoja nuo Klaipėdos.

Vietos visuomenės darbininkai spėja, kad tie įtariamieji asmens negerais tikslais lanko Mažąją Lietuvą.

VAGYS.

Telšiai, X—7. (Elta). Paskutiniu laiku ypač vagia arklius; ukininkai turi nemaža rupesnio kaip apsaugojus savo gyvulius. Dažniausiai vagys sugaunami.

DEMONSTRACIJA PRIEŠ LENKUS.

Šiauliai, X—7. (Elta). Spalių 3 d. vadovaujant vietos šaulių buriui padaryta didžiausia manifestacija ir demonstracija prieš lenkus.

Be šaulių su vėliavomis dalyvavo gimnazistai, juozapiečiai, žydų bendruomenė, gaisrininkai ir cereisionistai. Kelių tukstančių minia išreikšdama pilną pasitikėjimą Seimui, reikalavo nuo valdžios griežčiausių priemonių, kad atrėmus lenkų invaziją.

PRANCUZŲ ATSTOVAS PRIE ŽELIGOVSKIO "VALDŽIOS."

Vilnius, X. 20. (Elta). Buvęs Prancuzų konsulas Lietuvai pil. Gaumeau, "Vilenskij Kurjer" pranešimu, palikęs kaipo Prancuzų Vyriausybės atstovas prie Vilniaus lenkų "valdžios."

MAŽOJI LIETUVA SUKRUTO.

Pagėgiai, X. 20. (Elta). Paskutiniai lenkų žygiai žymiai sujudino Mažosios Lietuvos jaunimą. Jau kai kurie jų stoja savanoriais į Lietuvos kariuomenę. Paskutinį laiką čia pasirodė atsišaukimas, raginąs rašytis į šaulius, kurti partizanus ir eiti padėti vyti lenkų iš Lietuvos. Atsišaukimas rašytas lietuvių ir vokiečių kalbomis.

MANIFESTUOTĖS IR UPAS.

Skaudvilė, X. 20 (Elta). Dalyvaujant Tauragės apskričio Gynimo Komiteto pirmininkui Puzinui, čia spalių 17 d. įvyko didelė manifestuotė prieš lenkus. Prie manifestuotės ruošimo uoliai dėjosi vokiečiai ir žydai. Surinkta aukų daugiau kai 2,000 auksinų. Manifestuotei pasibaigus, susiorganizavo iš 18 žmonių vietos Gynimo Komitetas ir šaulių burys.

Šilalė, X. 20. (Elta). Spalių 17 d. čia buvo tukstantinės minios monifestuotė prieš lenkus. Sakyta buvo kelios prakalbos lietuvių ir žydų kalbomis. Per manifestuotę Gynimo Komiteto naudai žmonės sumetė arti $6,000 auksinų aukų, aukų gauta taip pat kelios dešimtys rublių auksu ir sidabru. Vienas gydytojų Gynimo Komiteto naudai atidavė savo vieną aukso ir vieną sidabro gydytojo diplomus. Jau įsirašė keli savanoriai į "Geležinį Vilką;" laukiama dar keliu dešimčių jaunuolių stojant savanoriais į kariuomenę.

Tauragė, X. 20. (Elta). Suimtas lenkų šnipas, rasta pas jį įtariami dokumentai savotišku raštu rašyti. Tas šnipas šią vasarą buvęs Čekuos-Slovakuos, Vengruos, gyvenęs Vilniuj, o paskutinį laiką Dotnavoj. Dabar čia norėjęs pereiti sieną ir neva į Ameriką keliauti, bet nevyko.

Naumiestis, X. 20. (Elta). (Tauragės apskr,). Spalių 13 d. Naumiesty įvyko mitingas del lenkų veržimosi į Lietuvą ir sulaužymo musų neutraliteto. Tą mitingą surengė susitarę lietuvių katalikų ir lietuvių liuteronų mokytojai su vietos savivaldybių organizuotėmis. Buvo pasakyta kelios prakalbos ir padaryta rinkliava. Iš mokinių tarpo buvo parinkti rinkėjai. Buvo išnešta žmonių rezoliucija:

KONTROLĖS KOMISIJA VARŠAVOJ.

Kaunas, X. 20. (Elta). Iš Suvalkų gauta telegrama, kad Lietuvos Vyriausybės atstovas prie Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijos, pil. Ignas Jonynas, ir Lietuvių Ryšio karininkas, vyresn. leitenantas Dočkus gavę iš Komisijos pirmininko, pulkininko Chardigny, pakvietimą, išvyko iš Suvalkų į Varšavą.

KAUNO KRONIKA.

Amerikiečių darbuotė.

Prasidėjus lenkų invazijai, prie Lietuvos Šaulių Sąjungos susidarė Amerikiečių Komisija, kurios tikslas yra jungti Lietuvoje esančius amerikiečius šauliams remti. Šiuo pranešame kai kurios darbuotės vaisius:

1. Suorganizuota kalbėtojų burys. Jo pastangomis sudaryta šaulių kuopa Karmelavoje ir Velionoje. Čia prisirašė 18 šaulių ir surinkta per 2,000 a. aukų. Kalbėtojais važinėjo: **A. Stankevičius, B. Pratapas, Kondartavičius ir S. Kvietka.**

2. Surinkta per 5,800 a. aukų. Po tukstantį auksinų davė **R. Adžgis ir Kast. Norkus.** Turima 5 aukų rinkimų knygutes.

3. Parupinta vienam šaulių buriui, vykstančiam fronton, elektrinės lempelės.

4. Įgaliota keletas asmenų varyti agitaciją šaulių naudai Amerikoje.

Komisijos posėdis įvyko ketvirtadienį, spalių 21 d. Šaulių salėje, Laisvės Alėja 26 Nr. **V. Širvydas.**

ŽELIGOVSKIS GIRIASI.

Kaunas, X. 19. (Elta). Želigovskio lenkų štabo spalių 15 d. pranešime skelbiama, kad lenkai Landvaravo stoty paėmę daug jiem brangios gelžkelių riedomos medžiagos. Tuo tarpu patikrintomis žiniomis, tai yra grynas lenkų prasimanymas. Patirta, kad Želigovskio kariuomenė gavo iš Lenkijos traukinių ir šiaip gelžkelių medžiagos, kurios pati į Vilnių nebuvo atsivežusi. Delto, norėdama ir toliau vaidinti atsiskyrėlių nuo Lenkų vaidmenį, Želigovskio štabas pramanė tai paėmus iš Lietuvos Landvarave.

"VILNIAUS VALDŽIA" UŽDARO LIETUVIŲ SPAUDĄ.

Vilnius, X. 19. (Elta). "Glos Litwy" pranešimu, spalių 12 d. leidžiant Vilniaus okupacinei valdžiai, išėjo iš spaudos du dienraščiai leidžiami rusų kalba: "Vilenskij Kurjer" organas, kaip galima spėti, rusų pravoslavų komiteto, redaguojamas p. Šato, kuris žinomas, kaipo "Severo Zapadnom golose" bendradarbis ir dienraštis "Vilenskoje Slovo."

Tą pat dieną uždarytas laikraštis "Echo Litwy" — Vilniaus lietuvių organas.

IŠ VILNIAUS.

Vilnius, X. 19. (Elta). Iš Vilniaus praneša, kad šiomis dienomis į Vilnių turįs grįžti iš Poznanės pilnam sąstate su savo visais arkyvais buvęs ten pirmos lenkų okupuotės teismas.

Miesto prezidentas. Vilniaus miesto prezidentu esąs paskirtas p. **Dzevickis.** Vice-prezidento vieta buvusi pasiulyta buvusiam prie Lietuvių valdžios miesto prezidentui p. **Kymontui,** bet jis atsisakęs.

Plėšimai. "Vilenskoje Slovo" iš oficialinio šaltinio yra sužinojus, kad paskutinėmis dienomis Vilniuje buvę 48 užmušimų ir apiplėšimų atsitikimai. Bendra suma išplėštų pinigų siekianti kelių milionų.

Susisiekimas. Vilniaus valdžia praneša, kad susisiekimas gelžkeliu per Lydą į Varšuvą dar nėsąs įtaisytas.

(Iš "Lietuvos.")

Judrėnai, Tauragės apsk. Nesuprasdami valstybinių reikalų gyventojai užsirašo žemės mažiau, kaip turi, kad mažiau mokėtų mokesčių. Dalinant dvarų dirvonus, visi puolė gauti žemės kuodaugiau. Dabar dvarininkas lenkas gasdina, kad ateis lenkai ir bus blogai. Tamsus žmonės tiki ir atsisako nuo žemės.

Veliuona, Kauno apskr. Žemės Ukio Ministerijos tvarkymu Veliuonos dvaras, Naudvaris, ir kiti dvarai, kurių dar nesugrįžo savininkai, išnuomoti kumečiams, mažažemiams.

Kumečiai rupinosi nors šiaip taip vasarojumi apsėti nuomojamus žemės plotus. Suėmę rastuosius žieminius javus, užtrešę pasėjo kitam metui. Iš šalies nuomotojai, t. y. ukininkai, vasarinius pasėlius į savo ukius susivežė, o mėšlo nė nemano grąžinti.

Veliuonos, Seredžiaus ir Čekiškės valsčiuose dvarai, apie kuriuos rašau, seniau duodavo 12—15 ir 18 grudą.

Dabar netikusiai dirbami ir blogiau žiurime teduoda da 3—4 grudą.

Mažažemis.

Papilė. Spalių 7 d. susikurė Lietuvos Gynimo Komitetas. Pirmin. J. Murka, sekret. Pr. Šliautoris, iždininkas St. Jasdauskas. Spalių 10 d. įvyko mitingas ir demonstracija. Pradėjo mitingą gyn. kom. pirmininkas. Visa eilė kalbėtojų nušvietė dabartinį momentą. Demonstracijoj dalyvavo daug žmonių.

Toliau demonstrantai priėmė tam tikrą rezoliuciją, kuriąja nutarė: 1) Ginti musų žemę ir laisvę nuo kėsinimosi išorinių priešininkų ją pavergti, 2) musų žemę ir kraštą mes patys turim valdyti ir tvarkyti ir 3) gynimui musų krašto nuo priešininkų imperialistų lenkų remti musų valdžią visomis pajiegomis ir budais visiems kaip vienas ir gintis nuo visų lenkų užmanymų ir kėsinimosi mus pavergti.

Vakare "Bijunas" surengė vakarą gyn. kom. naudai. Buvo vaidinama "Gyvieji nabašninkai." **Raitelis.**

(Iš "Liet. Ukininko.")

IŠ VISUR

ANGLIJA REMSIANTI WILSONĄ TARPININKYSTĖS REIKALE.

Geneva. — Tautų Sąjungos Taryba gavo pranešimą nuo grovo Curzono, Anglijos užsienio reikalų sekretoriaus, kuriame sako, jog Anglija teiksianti savo moralę ir diplomatinę paramą prezidentui Wilsonui, kuomet jis tarpininkaus Armenijos klimo klausime.

MIKAS PETRAUSKAS ATVAŽIUOJA AMERIKON.

"Amerikos Lietuvio" redaktorius gavo nuo komp. Miko Petrausko laišką, rašytą 22 d. lapkričio, kuriame štai ką rašo:

"Tai aš vis dar Londone. Vakar buvo mano koncertas, kuris visais žvilgsniais nusisekė. Žmonių buvo pilna salė ir visi buvo entuziastiški. Pastebėkit programoje tą naujenybę, kad dainas paskirsčiau toms Lietuvos gubernijoms, kurios buvo daugiausiai dainuotos,— tai net etnografiniu žvilgsniu įdomu.

Išvažiuosiu iš čia 11 d. gruodžio laivu Imperator."

SUVARŽYS IMIGRACIJĄ.

Washingtonas, 6 d. gruodžio. — Atstovų buto imigracijos komitetas prielainkiai atsiliepė apie Johnsono įstatymų projektą. Jei šis projektas butų priimtas tokioj formoj, kokioj jis yra paruoštas, tai imigracija į Suvienytas Valstijas per du metu butų visiškai uždrausta, išskyrus kaikuriuos tam tikrus atsitikimus. Viršminėto komiteto pirmininku yra to įstatymų projekto sumanytojas, atstovas Johnsonas, kuris išsireiškė, jog tam projektui atstovų bute bus suteikta pirmenybė.

ATSIDARĖ KONGRESO SESIJA.

Washingtonas, 6 d. gruodžio. — Šiandien atsidarė trečia ir paskutinė 66-to kongreso sesija. Atidarius kongresą, atlikta paprasti atidarymo formalumai, kurių susirinko pažiurėti skaitlingos žmonių minios. Busiantis prezidentas, senatorius Hardingas, pasakė senate trumpą prakalbą.

Svarbiausiu šios dienos posėdžių uždaviniu buvo prisiruošimas prie ryt dienos, kuomet tikimasi gauti nuo prezidento Wilsono pranešimą.

Senato posėdis tęsėsi per 25 minutes, o atstovų buto, nežiurint jo ilgo vardošaukio, dusyk ilgiau.

Telephone P—2054—R.
Independent Wall Paper Co.
L. MEENES.
Tepliorystė, popierų lipdymas ir baltinimas lubų, taipgi namų tepliojimas.
26 Jefferson St. Worcester, Mass.
(45—47)

PAS SAVUOSIUS
ant Kalėdų.

Jeigu nori parkeliauti pas savuosius ant Kalėtų, rašyk pas mus, keletas gerų laivų išeina, ant kurių gali gražiai parvažiuoti.

Išsiųsime pasą ir surengsime gražiai į kelionę. Bukite musų draugas, kreipkitės pas mus, mes patarnausime jumis kuogeriausiai su patarimu ir pagelba.

Dabar laikas dovanas siusti į Lietuvą.

Jeigu nori pagelbėti savuosius pinigiškai, siuskite pinigus į Lietuvą dabar. Per mus siusti pinigai nueina kuopasekmingiausiai. Mes gražiai jumis viską atliksime ir kuogeriausiai jusų pinigai pasieks jusų mylimus, taip kad Kalėdos jiems bus linksmios.

Siuskį pas mus doleriais, paduok gerą adresą, kaimą, valsčių, paštą, parapiją, apskritį, rėdybą; žmogaus vardą, pavardę, mes jumis pasiųsime auksinais, pagal kursą ir darbą atliksime kuogeriausia.

MOKYKLA NAMIE.

Kiekvienas gali išmokti skaityti, rašyti, rokuoti ir mąstyti.

1. Elementorius ..... 30c.
2. Mokinkimės rašyt ..... 30c.
3. Aritmetika ..... 60c.
4. Gramatika lietuvių kalbos 75c.
5. Lietuvos žemlapis $1.25
6. Istorijos kariaujančių šalių $2.50
7. Lietuvos Istorija ..... 50c.

Už visas — sykiu ..... $6.20c.

Per žiemą pastudijavęs pavasaryje busi naudingas žmogus, sau ir savo tautai, nė kiek neatidėk, bet tuojaus parsitrauk ir pradėk. Jeigu ką nori apdovanoti Lietuvoje, pasiųsk šitas knygas, tai padarysi puikią sau atminti.

VARGUOSE TURIME LINKSMINTIS!

Armonikos iš Vokietijos, Austrijos ir Italijos.

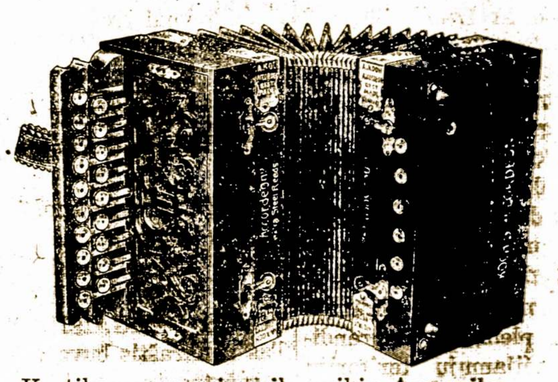

Ką tik gavome visą eilę puikių **Armonikų.** Kas norite linksmai atliekamą laiką praleisti su muzika, kreipkitės pas mus. Armonikų kainos eina nuo 7 iki 70 dolarių, yra ir po 300 dol. — žaidžia kaip vargonai. Kas turite ukvatą, pirkite pas mus, mes duosime jumis už pigiausiai galimą kainą. Armonikos apžiurima gerai pirma išleidimo.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

CUNARD LINE
Tik devynios dienos
į
HAMBURGĄ ir LIBAVĄ
per Angliją:
AQUITANIA .... Dec. 14
Kainos trečios klasos:
į Hamburgą $125.00
į Libavą $145.00
Pridedant karės taksų $5.00

Kreipkitės į artymiausį Kunardo agentą.

Apžvalga.

DELEI VILNIAUS IR KITŲ VIETŲ PLEBISCITO.

Pora mėnesių tam atgal spauda pradėjo kalbėti apie Vilniaus ir kitų Lietuvai priklausančių sričių plebiscitą, kurį rengia Tautų Sąjunga, žinoma, francuzų ir kitų jiems pritariančių diriguojama.

Pastaromis gi dienomis atėjusios žinios praneša, jog į Vilnių, Lietuvos sostinę, bus pasiųsta anglų ir francuzų kariuomenės dalis, kurios laike to plebiscito turės daboti tvarkos ir prižiurėti, kad balsavimai dėl Vilniaus ir kitų sričių likimo butų teisingai pravesti.

Lietuviai, žinoma, tam plebiscitui nepritaria ir nenori apie jį nei klausyti.

Štai kas rašoma apie tą plebiscitą Lietuvos Šaulių Sąjungos organo "Trimito" Nr. 14, straipsnyj "Plebiscitas ir taika:"

"Pavojų, koks gresia iš įsišėliusių ponelių grobšumo pamatė ir pati Santarvė: ėmė posėdžiaut, galvot, skirt komisijas, pakomisijos ir dar ką. Ypač uoliai griebės Tautų Sąjunga, kurios rodos ir pareiga buvo sudraust įsikaprisijusį savo kudikį. Ir pasirodė paprastasis prigymties įstatymas, kurs tinka ištisoms šių dienų tautoms — kad vaikas, nors kaž kaip jis butų luptinas, motynai vis tik yra geras. Tautų Sąjunga galvojo, galvojo ir... išgalvojo tą patį, ko lenkų poneliai senai troško — plebiscitą, tai yra ginčijamuose kraštuose pravesti pačių gyventojų apsisprendimą, kur jie nori prisidėti — prie Lietuvos ar Lenkijos. Principas, beabejo, puikus ir demokratingesnio nė nebereikia. Bet ar šiuo atrėžimu nužengtu taika . ir palaima tiems nelaimingiems kraštams, kurie per dvejus lenkų okupacijos metus yra tiek įbauginti, įkvailinti, sufanatizuoti, kad savo vardo nebežino, kur lenkai išanksto privarė įvairiausio plauko agitatorių, provokatorių, perpirktų parsidavėlių, šovinistų, endekų ir dar kitokių tamsių pajėgų?.. Jei kitasis pilietis ir nusimanytų, ar beišdrįstų elgtis savo noru, bijodamas naujų lenkų persekiojimų ir šunybių. Sakysim, balsavimo metu tas sritis paimtų neitralingos valstybės (belgų, kaip spėjama) kariuomenė. Bet juk lenkų įsteigtieji agitatorių lizdai pasiliks neišardyti. Kas užgins jiems ir tuo metu agituoti ir gazdinti žmones.

Plebiscito vaisiai galėtų buti va kokie: įbaugintieji žmonės visai susilaikys nuo balsavimo. Balsuos vieni lenkų perpirktieji, arba sukvailintieji gaivalai. Ir nors iš kiekvieno tukstančio balsuotų po dvidešimtį — faktas jau liktu faktu.

Koks butų gyvenimas panašų plebiscitą pravedus? Tuos kraštus lenkai jau kaipo nuosavybę pasiglemžtų.

Ramybės tada nebus. Pavergtosios Lietuvos dalys, prislėgtos lenkų skolų, skurdo ir bado, praregės savo nelaimę, ir pradės ilgėtis prie savo tikrosios motynos Lietuvos. Bet tuomet begrįžti bus kur kas sunkiau. Taip ilgis motynos dukrelė visam amželiui už žiauraus nemylimo vyro išleista.

Kils nerimas, sukilimai, lenkų persekiojimai ir tik nauja kruvina audra tegalėtų atvaduoti klastingu plebiscitu lenkams parduotas Lietuvos dalis. Šiuo keliu klausimo rišimas patenkintų kaikuriam laikui lenkus dvarininkus, ko jie ir tenori.

Jei, sakysim, plebiscitas įvyktų, jų naudai, beabejonės magnatai galėtų ramiai įsigalėt savo "nuosavybėse" (dvaruose) ištrėmę labiau susipratusius lietuvius gyventojus, jų uluose kolonizuotų savo atvestus varšuvekus, kurie sudarytų nuolatinę ištikimą kastą jų reikalams ginti, o su ta pajėga jau mokėtų nulaužti kaikuriam laikui pakeltą valstiečio galvą, bandžiusio numesti atėjunų uždėtus retežius.

Bet tik gal kaikuriam laikui. Kada liaudis nubunda kovai del žemės ir laisvės, jos nebenumigdys jokios tradicijos, federacijos bei unijos. Ji pati pasieško savo draugų. Tuo ilgėsiu laikų pavergtųjų sričių gyventojams ir butų vakarinė demokratinė Lietuva, kur Steigiamojo Seimo pravestoji žemės reforma darbo žmonėms laiduos ramų kulturingą gyvenimą.

Tatai nujaučia ir lenkų dvarininkai ir delto velytų visiškai užčiaupti Lietuvą su jos reformomis, kad ji savo pavyzdinga tvarka nebedrumstų jų karaliavimo ramybės.

Ne šituo keliu į taiką!

Kas link musų tautos širdies Vilniaus, grynai lietuviškų sričių Seinų, Punsko, Vyžainio ir kt. ir kalbos buti negali, kad į tuos miestus apgavingai įsiveržęs priešas galėtų reikalauti kokio nors plebiscito. Tai yra ta pati nesamonė, kaip daryti plebiscitą lenkų Varšavoj ir kokiam nors Kališiui, prancuzų Paryžiui ir Elzas Latoringoj ir tt.

Mes niekuomet nesutiksime su tokia neteisybe, kad lenkai budami visų šių nelaimių kaltininkais, tokiais viso pasaulio pripažinti, patys šiandien Tautų Sąjungos posėdy atsisėdę sprendžiamuoju balsu, lemtu musų gyvybės klausimą. Dar kaip svietas svietu, negirdėta, kad kriminalis nusikaltėlis, kuriam vietą už geležinių krotų, pats atsisėdęs už teismo stalo drauge su teisėjais sau sprendimą darytų.

Tokiais šiandien pasirodė Tautos Sąjungos teisėjai.

Lietuva negalės imtis ramaus darbo, kol tik matys savo brolius, kentančius užurpatorių sauvalę, kol visas Lietuvos sudraskytas kunas nesugys į vieną sveiką, laisvą ir laimingą vienetą. Visi kiti eksperimentai neduos nuvarginta Lietuvai ramybės. O kol tokios ramybės laido nematom, turime visas pajėgas įtempę budėti Lietuvos nepriklausomybės sargyboj."

Taip rašo apie Vilniaus ir kitų grynai lietuviškų vietų plebiscitą Lietuvos šaulių organas. Taip pat mano ir visi lietuviai, nežiurint to kur jie gyventų — savo tėvynėj Lietuvoj, Amerikoj ar kur kitur.

Tegul francuzai ir kiti rengia mums plebiscitus, bet tegul jie žino ir tai, kad mes esame tam priešingi ir nesutinkam, kad musų sostinė Vilnius ir kitos lietuviškos vietos butų leidžamos nubalsavimui. Dar daugiau, tegul lenkai ir jų sėbrai francuzai žino, kad lietuviai niekuomet neišsižadės savo sostinės Vilniaus ir visuomet už ją kovos, nes Vilnius priklauso Lietuvai, o ne kam kitam.

LENKAI IR TAUTŲ SĄJUNGA.

Lietuvos Ukininko" Nr. 43 išspausdintas straipsnis "Lenkų siekimai ir Tautų Sąjungos nusprendimas" aiškiai nušviečia, ko lietuviai gali laukti nuo Tautų Sąjungos, kuri siunčia "savo kariuomenę" į Vilnių ir koki ištikrųjų yra lenkų imperialistų siekimai. Štai kas tame straipsnyje pasakyta:

"Lenkų valdžia Paryžiuje Tautų Sąjungos Tarybos posėdyje ir Suvalkuose per savo atstovus prižadėjo su lietuviais nekariauti ir į Lietuvą toliau neiti. Bet norėdami pagrobti lietuvių gyvenamus kraštus su Vilniumi, Lenkai išskyrė iš savo tarpo keletą kariuomenės divizijų su gen. Želigovskiu priešakyje, paskelbė, kad gen. Želigovskis Lenkų valdžios neklausąs, ir paėmęs lietuvių gyvenimas sritis su Vilnium. Santarvės valstybės ir Tautų Sąjungos Taryba išsyk užpyko ir net pareikalavo, kad lenkai savo Želigovskį atsiimtų, o jei ne, tai, girdi, Tautų Sąjunga ir santarvės valstybės turės ieškoti kitų priemonių Lenkams suvaldyti. Lenkai, žinoma, teisinosi, kad jie su Želigovskiu nieko neturį, kad tai esąs pačių Lietuvos gyventojų darbas ir jie prieš tai nieko negali padaryti. Savo rėžtu Lenkai visais keliais vežė ir tebeveža Želigovskiui maisto, ginklų ir naujų kareivių.

Taip elgiasi Lenkai. Santarvės valstybės, į kurias buvo kreiptasi, rankas pakratė ir pasiuntė visą bylą į Tautų Sąjungos Tarybą. Tautų Sąjungos Taryba pradėjo tą bylą svarstyti spalių 25 d. ir svarsčiusi tris dienas, nusprendė: pasiulyti Lenkų ir Lietuvos valdžioms į rytus nuo vadinamos Curzuno linijos plebiscito keliu gyventojų paklausti, kam jie nori priklausyti, Lenkams ar Lietuvai. Lenkų ir Lietuvos vyriausybės per 10 dienų turi atsakyti, ar priima tą Tautų Sąjungos pasiulymą ar ne.

Gal ne visi skaitytojai žino, kas tai yra vadinamoji Curzono linija. Reikia paaiškinti, Curzono linija prasideda nuo Vištyčio ežero, eina paskui pro **Vižainį, Seinus, Punską, Beržininkus,**— visus šituos miestelius palikdama Lenkams, toliaus pasisuka stačiai į pietus ir eine net ligi Lietuvių Brastos. Ant šitos linijos pati lenkų valdžia ankščiau buvo sutikusi ir tam tikrą dokumentą pasirašiusi Spaa mieste š. m. liepos 11 d. Jei priimti šitą liniją, tai Vižainys, Seinai, Punskas ir kitos lietuvių gyvenamos vietos tenka be kokio plebiscito Lenkams, o Gardino gub. gyventojų apie Volkoviską, Lietuvių Brastą ir kt., kur vieni gudai gyvena, butų klausiama, ar jie nori prie Lietuvos priklausyti. Patsai Vilnius stovi ne į rytus, bet į šiaurę nuo Curzono linijos ir delto ten plebiscito nebutų, bet Lenkai nori dar ir Lietuvos sostinę Vilnių į plebiscito sritį įtraukti.

Tokia padėtis. Kaip dabar mums elgtis? Aišku, kad plebiscitas yra vienas demokratingiausių budų žmonių valiai sužinoti ir prieš patį principą nieko negalima turėti. Bet čia yra kitas dalykas. Tie plotai, kur Tautų Sąjunga siulo plebiscitą daryti, niekuomet Lenkams nepriklausė ir Lenkai tik dabar kumsčio jėga yra tuos kraštus užvaldę. Gyventojai tenai taip pat ne lenkai, o lietuviai arba baltrusiai. Taigi čia Tautų Sąjunga siulo plebiscitą daryti kraštuose, vien karo jėga paimtuose ir tuo budu sutinka su gen. Želigovskio žygiu. O kadangi gen. Želigovskis aiškiai pasisakė, kad neklausė ir neklausysiąs jokių santarvės ar Tautų Sąjungos nurodymų, tai ir dabar siulomas plebiscitas neturės jokios vertės tol, kol lenkai nebus priversti savo pačių padarytas sutartis pildyti. Paliekant po senovei, tie gyventojai, kurie lenkams nepritartų, vistiek negalėtų savo balso atvirai pasakyti, nes nebus tikri, kad po plebiscito Želigovskis ar kitas Lenkų Bermontas neims jų persekioti. Čia nekalbam jau apie tai, kad tų kraštų gyventojai del baudžiavos, lietuvių spaudos uždraudimo ir visos eilės svetimų okupacijų visai neturėjo pamatyti, kuo skiriasi savoji Lietuvos valdžia nuo svetimųjų. Visa šitai aiškiai rodo, kad Tautų Sąjunga savo nusprendimu Lenkų Lietuvių bylą ne tik neišsprendė, bet dar labiau ją supainiojo. Ir mums tuo tarpu lieka tik vienas dalykas: spiesti visas savo pajėgas, eiti į kariuomenę ir telktis į šaulių burius, duoti kareiviams maisto ir rūbų, viduje patiems geriau tvarkytis ir taip visas savo pajėgas įtempus but i prisirengus priešininkui paskutinį smugį užduoti. Kad mes laimėsime—abejoti netinka. Nors Lenkų yra daug, bet jie alkani, nuogi ir nieko daugiau nežino, tik plėšti ramius gyventojus ir svetimus kraštus pavergti. Tokiems kariautojams nors laikinai pasisekė, bet ilgiau jie patverti negali. Kaip žuvo Napoleonas, kaip žuvo vokiečių Vilhelms, taip žus ir lenkų Pilsudskis su savo Želigovskiu. Tik visi turime išvien nuo priešininkų gintis."

Amalgamated Clothing Workers of America nesenai įkurė savo organizacijos apšvietos departamentą, kuris bus tos organizacijos kontrolėje.

Kas mums čionai daryti!

(Lietuvos Misijos Atsišaukimas.)

Lietuva užpulta priešo. Lietuvos žemė vėl šlakstoma jos apgynėjų krauju. Vien už tai, kad nepavydėdami kitiems lietuviai ir sau laisvės pareikalavo ir nori amžiais slėgusį skurdą ir svetimųjų vergiją nusikratyti, — yra atakuojami dabar įnirtusių lenkų imperialistų. Nežiurint į Tautų Lygos tarpininkystę, nežiurint į paskelbtą plebiscitą, lenkų genoralas Želigowski tebešvaistosi po Vilnių ir vietoje dviejų divizijų jis turi penkioliką. Vietoje išsinešinti iš Lietuvos į jo numylėtą Varšuvą — jis desperatiškai vis dar bando smerktis Lietuvos gilumon. Atkakluos mušiai eina plačiu frontu dieną ir naktį. Viliugingo priešo užpulta, Lietuva ginasi visomis pastangomis. Visi Lietuvos gyventojai kokių tautų, tikybų ar politinių pažiurių nebutų, kaip vienas sukilo prieš lenkų ginkluotą banditizmą. "Mirsim, bet lenkams nevergausim" — toks Lietuvos žemės balsas. Ir Želigowskio atakos atremtos, nežiurint į jo divizijų skaitlių. "Laisvą Lietuvos artojų šalį ne taip lengva pavergti." Pertrumpos jusų rankos "prosze panai!"

Vilniaus klausimas liko pasaulio politikos klausimu. Jei pasaulį valdytų teisė, o ne kardas, teisybė — o ne "biznis", tai Vilnius jau butų musų. Tačiaus dalykai aiškėja ir rodosi, kad Rytų Lietuvos su Vilniumi likimą neišriš nei Tautų Lyga Genevoje, nei pasaulio politikos centrai — Paryžius ir Londonas. Kada armotos šneka —diplomatai tyli. Vilniaus klausimą prisiejna rišti niekam kitam, kaip Lietuvos kariuomenei kovos lauke, Lietuvos dirvonuose. Su Vilniumi surišta Lietuvos nepriklausomybė ir visa Lietuvos ateitis. Todel Lietuvos žmonės, nelaukdami, ar ateis kokia pagelba iš svetur ar neateis, ėmėsi už ginklo ir gina nuo užpuolikų savo šeimynas, savo namus, savo žemę, savo turtą, savo garbę, savo laisvę ir savo gyvybę.

Kada tenai skausmuose gimdoma Lietuvos laisvę kas mums čionai daryti? Šaltų diplomatų rolė mums netinka. **Darykime tą patį, kas daroma Lietuvoje.** Tenai visomis pajiegomis skinamas kelias prie naujo, laimingesnio gyvenimo. Tenai su ginklu rankoje stengiamasi nusikratyti lenkų imperialistinę okupaciją. Mes čia darykime tą patį su dolariais, tai skolindami, tai aukaudami.

Lietuvoje karas, — kariaukime ir mes.

Lietuva ginasi, — ginkimės ir mes.

Dirbkime drauge, — drauge ir pasidžiaugsime.

Lietuvos — gymtojo krašto gynimas yra visų be išimties Lietuvos gyventojų užduotis. Tat ir mes amerikiečiai užimkime gynimo poziciją visi, kaip vienas. Oru į Lietuvą nenulėksime, bet dolariais bombarduoti Želigowskio bandas galime tiesiog iš savo stubų. Negalėdami patįs asmeniškai kovose dalyvauti, — apginkluokime kiekvienas už savę bent po vieną Lietuvos kareivį ar šaulį. O jie, neabejokime, mokės pastovėti už savę, už mus, už musų žemę ir laisvę. Bet jeigu mes kareiviui įduotume tik ginklą ir daugiau nieko, tai dar savo krašto gynimo pareigų ne atliktume. Lietuvos gynėjams, kareiviams ir šauliams apart ginklo reikia batų, drabužių, maisto. Tą visą Lietuvos valdžia turi parupinti, o tas kainuoja nemaž pinigų. Tad mes, amerikiečiai, nupirkdami Lietuvos kovotojams naujus ginklus aprupinkime juos maistu, drabužiais ir avalais. Tam tikslui ir skolinkim Lietuvai, pirkdami bonus, kad iš tų pinigų but galima visą tai parupinti. **Lietuvos Laisvės Paskola yra pamatas Lietuvos gynimosi.** Aukaukime dešimtines protesto karštyje, bet pirkime bonus šaltu protu. Tikslas vienas—Lietuvos laisvė.

Sena lotynų išmintis sako: "Valgome, kad gyventi, bet negyvename, kad valgyti." Prie to dar galima pridurti: "Uždarbiauname ne tam, kad pinigų turėti, bet tam, kad žmoniškai gyventi." Pats pinigas džiaugsmo nedaro, bet džiaugiamės iš to, jei su pinigu ką gero sugebiame atsiekti. Tad negailėkimės dolario Lietuvos apgynimui, nes ar mažas džiaugsmas bus lenkų be dvarponių jungą nustumus!

Lietuvos Gynimo Komitetas štai vėl telegrafuoja:

"Želigowskio armija sykį jau sumušta. Reikia su ja pabaigti ir išvyti. Mums truksta ginklų ir šiltų drabužių. Amerikiečiai, padėkite!"

Broliai ir sesutės! Tik pagalvokite, kas tais žodžiais pasakyta. Lietuvoj žiema, speigas, sniegas... Lenkų atakos nesiliauna... O musų kareiviams truksta ginklų ir neturi jie šiltų drabužių nuo šalčio prisidengti. Šiurpu!.. Bet nežiurint į tą visą, lenkai sustabdyti ir dargi sumušti!

Naujausios žinios iš Lietuvos sako: lietuviai sumušė Želigowskį šiaurėje nuo Vilniaus: Švenčionis ir Giedraičiai atvaduota, daug raitų legionistai pagauta. Taip jiems ir reikia!

Amerikiečiai! Mums ramu ir šilta čionai. Bet nepamirškim Lietuvos apgynėjus — kareivius, musų laimės sargyboje stovinčius. Neduokime jiems žuti nuo lenkiškos kulkos be ginklo rankoje. Nedaleiskime, kad jie drebėtų nuo šalčio. Nupirkime jiems naują ginklą ir šiltą drabužį. Vienas šautuvas — 10 dolarių; vienas šiltų drabužių kompletas (šilti marškiniai, kelinės, pirštinės, kojinės, kakloryšys, antausiai) — 10 dolarių. Aukaukime, nesigailėkime! Skolinkime Lietuvos gynimui, — atsiimsime su nuošimčiais. Pirkdami boną už 50 dol. — netik apginkluosime ir šiltai apdengsime Lietuvos kareivį, bet dar gražiai apvilksime, apausime ir visą mėnesį valgydinsime. Štai ką turime padaryti.

Amerikiečiai! Nei žingsnio atgal, nei valandos ant vietos, bet vis pirmyn ir pirmyn sykiu su Lietuvos žmonėmis prie neprigulmybės, laisvės ir gerovės.

Lietuvos Misija Amerikoje.
26 lapkričio, 1920 m.

Iš A.L.T.S. VII SEIMO DARBUOTĖS.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros VII metinis seimas įvyko 26 ir 27 dienomis lapkričio mėn., 1920 m., Y.M.C.A. salėje, New York City.

Pirmoj sesijoj nieko nebuvo tarta; išrinkta tik seimo prezidiumas ir įvairios komisijos.

Antroj sesijoj išklausyta raportai: prezidento, sekretoriaus ir kitų centro valdybos narių.

A. B. Strimaitis skaitė referatą, kuriame pravedama mintis, jog S.L.T. Sandara turėtų jungtis su viena kuria nors dabar gyvuojančia Lietuvoj partija.

J. Strimaitis, kaipo Apšvietos Komisijos narys, pridavė raportą, kurį galima pavadinti ne raportu, bet rekomendacija, — kad Sandara susidėtų su socialistais liaudininkais ir kad A.L.T. Sandara pakeistų savo vardą, pasivadinant Socialistų Liaudininkų Demokratų partija.

Toliaus prieita prie kuopų įnešimų. Pirmiausia, pagal kuopų įnešimus, nutarta likviduoti Lietuvos Nepriklausomybės Fondą, perduodant Lietuvos Misijai pilną atskaitą.

Toliaus nutarta įgalioti "Sandaros" administratorių pasiimti sau pagelbininką ant tulo laiko, arba ir ant visados, kaip bus reikalas.

Sulig kuopų įnešimų, likosi sutvertas partijos fondas po vardu A.L.T.S. Fondas. Čia buvo biskutis diskusijų, nes J. Strimaitis (Apšv. Kom. raporte) jau buvo pravedęs mintį, jog reikia pakeisti Sandaros vardą į A. L. Liaudininkus. Taigi, turint partijos fondą, reikėjo duoti jam ir vardą. P. Žiuris, P. Jaras ir kiti stovėjo už tai, kad tas fondas butų pavadintas vardu A.L.T.S. Fondas. Duodant tam fondui tokį vardą, buvo duotas pirmas smugis ir socialistams liaudininkams, kurie jau bene trečias seimas kelia į viršų savo galvas.

(Musų nuomone, socialistai liaudininkai neturi A.L.T.S. įtakos vien tik del to, kad jie neturi rimtų savo vadų. Tokie socialistų liaudininkų ideologai, kaip J. Strimaitis ir kiti jam panašus, kurių darbai skyriai skiriasi nuo jų skelbiamos idejos, yra tik social. liaud. karikaturos ir todel nestebėtina, kad jie maža turi savo sekėjų ir negali tos idejos Amerikos lietuviuose praplatinti. Red.).

Toliaus likosi užtvirtintas sumanymas, kad kožnas Sandaros narys užsimokėtų po $2.00 "assessmentų" "Sandaros" skolų apmokėji-

(Tąsa ant 6-to pusl.)

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir sesers:—

Nekartą girdisi iš tarpo musų žodžiai: "Nėra teisybės pasaulyje." Taip, teisybė pasaulyje yra, bet mes tos teisybės nepažįstam, nesuprantam ir todel mes jos pasaulyje nerandam; tankiai jos jieškom ir prasilenkiam su ja. Daugelis iš mus teisybę matom prieš save labai aiškiai, bet jos nepripažįstam. Kartais jos jieškom tik tada, kada mums verkiant jos reikia, bet tada ji pati ant musų užsirustinus pasikavoja. Todel ant žemės yra tiek vargų, tiek ašarų, kad teisybės mes nerandam, kada jos mums reikia ir nepripažįstam jos, kada mes ją matom.

Už daugelį klaidų musų gyvenime mes pasitinkame labai daug ruščių dienų. Rus čias dienas rupinkimės pernešti mes kantriai ,atsimindami, kad mes jas ant savęs užsitraukėme. Rupinkimės tokiu nevaikščioti tamsiais takais musų gyvenimo, bet neškime šviesą pirma savęs ir pamatę tiesą priimkime ją, pažinkime ją, sveikinkime ją ir gyvenkime su ja kiek galėdami, kad bėdoje ir ji mus pažintų ir butų musų drauge. Nelaimingas žmogus, kuris yra tamsus, neturi šviesos savo gyvenime, negali sau pasišviesti ir eiti pirmyn. Jis nuolat turi buti įsikabinęs į keno nors skverną, kad kelią savo gyvenime atrasti. Tokiam žmogui yra sunkus gyvenimas. Niekas negali mus saugoti visada ir visur. Kiekvienas pats save turi saugoti: kaip žolės laukuose, kaip medžiai giriose, kaip žuvįs jurėse. Kiekvienas turi savo budą gyvenimo, kožnas rupinasi apie save.

Mes, kaipo auksčiausi sutvėrimai, turime patįs rupintis apie savo gyvenimą. Gamta mus lygai laiko savo akyse, nespręsdama geriau apie vieną, negu apie kitą. Ji nežino, kad vieni iš mųs yra drutesni, kiti gi silpnesni, vieni protingesni, kiti — bepročiai. Gamta paskyrė tą viską, kas mums priguli, kiekvienam lygiai ir paleido žaisti mus ant žemės. Davė mums raumenis, kad galėtume valdyti tvirtai savo kuną. Tie, kurie vartoja savo raumenis, tie yra druti, sveiki ir grąžus ir savo kuną valdo pagal savo norą Tie, kurie nesinaudoja iš raumenų — yra silpni kuniš kai. Tokiam niekas negali pagelbėti, kaip tik jis pats, —vartodamas savo raumenis. Jeigu jis to nesuprantа, tai pasilieka besilaikąs skverno gydytojaus ir jieško jo pagelbos visą savo gyvenimą.

Teisingas patarimas yra toks: vartok savo kuną prie truso, nebijok darbo. Kad suvirškinti maistą į savo kuną paimtą, sunaudoti jį naudingai, kiekvienas kune esantis muskulas, turi turėti išsidirbimą ir gauti reikalingą maisto dalį jo atnaujinimui. Čia yra tikra gamtos tiesa. Todel neįpraskime tinginiauti, kad neprasilenkti su sveikatos tiesa. Dirbkime kur galime, ką galime, ką galime, judinkime kiekvieną muskulą, atnaujindami juos maistu, išvarydami senas celes su giliu kvėpavimu. Tai yra tikra tiesa, musų kunas to reikalauja, bet daugelis to greitai nepripažinsime, nes mes įpratę jau tinginiauti ir auginti nereikalingus taukus ant savo kuno.

Žmogus, ateidamas ant šio pasaulio, gauna pilną savo kaukalę nervų, žilų smegenų, kurios turi savyje vietos patalpinimui milionų įvairių mislių. Užtenką ant kokio nors dalyko pažiurėti su atsidavimu ir paskui nukreipęs savo akis kitur jau matai savo smegenyse tą patį paveikslą. Gana pasiklausyti bent kokios kalbos, pamokos, patarimo, persergėjimo, arba muzikos, ir savo smegenyse gali jau girdėti. Tas pats yra ir su pauostymu ir paragavimu; visi tie dalykai lavina musų protą. Todel kas gi gali mums pagelbėti musų protą išlavinti, jeigu mes patįs jo nesilavinsime.

Daugelis musų brolių kalba apie mokslą, kaipo apie kokį užburtą dalyką. Rodos, kad tas mokslas yra užtvertas keliomis eilėms musų ir mums neprieinamas. Mokslas, mieli broliai ir sesers, yra tai dalykas, kuris lavina musų protą per musų akis, per musų ausis, per musų nosis ir liežiuvį. Mes visi turime tuos dalykus ir todel galim visko mokintis, visko išmokti, tik nereikia tingėti vartoti savo protą, nereikia bijoti mislyti ir dėti savo mislis į kruvą, painioti, razgyti ir išvesti ką nors, gauti kokį nors rezultatą.

Jeigu tu matai žmogų rašantį, atmink, kad tai nėra stebuklas, nes ir tu pats gali rašyti ir skaityti, kaip ir tas žmogus, tik nereik tingėti, kad savo smegenis pavartoti. Jos pas tave yra ir laukia, kadą tu joms užduosi kokį darbą. Bet tu nenori teisybės sutikti, nenori pripažinti to, kad gamta tau davė pilną kaukolę nervų ir žilos medžiagos, į kurią atsimuša įvairųs dalykai pasaulyje ir pasilieka atmintyje.

Tu tingi vartoti savo smegenis ir pakavoji savo galvą nuo tikro matymo, girdėjimo ir kitų kuno jausmų, kurie tavo smegenis lavina. Tuom pačiu laiku griebiesi už keno nors skverno, kad vestų tave protiškai, kaipo protišką vergą, visą tavo gyvenimą. Tu tingi pats savo gražias smegenis išlavinti ir jomis naudotis. Tu turi šimtus priežasčių ir išsikalbėjimų, kodel nevartoji savo smegenų, bet nei vieno tikro, teisybe paremto, atsisakymo neturi.

Kas pasaulyje darosi, kada musų protas neveikia, kada mus veda svetimi protai? Istorija mums aiškiai tą parodo. Kada lenkai atėjo į Lietuvą su gudriu protu duoti mums naują tikėjimą, mes neprotavom, bet ėmėm tą, ką jie mums davė. Jie davė mums tikėjimą, kaipo karčią, cukrum apdažytą piliutę, kurios viduj buvo lenkystė. Už tą baisų musų nusidėjimą prieš gamtą, — nevartojimą musų proto, per kelis šimtus metų su paniekа išnaikinom savo tautą, o priveisėm pilną musų tėvynę išgamų, kurie su tikėjimu savo, kaipo meškere, išrovė viską, kas musų, užtvenkė kelią musų progreso, o šiandien dar mus naikina su kruvinu savo kardu ir nori amžinai mus pavergti. Žmogus, kuris nenori savo proto vartoti, paverčia save kito vergu. O kad tų vergų yra daug, tai jų protiški vadovai atrado labai reikalingu sau vergus turėti, nes jie žino, jog protiška vadovystė yra labai naudinga. Protu vadovaujant galima taip reikalas supainioti, kad panorėjus brolis brolį žudyti.

Taigi, mieli broliai ir sesers, laikas mums atverti savo akis, atkimšti savo ausis ir nosį ir pradėti tobulinti savo smegenis, kurias davė mums gamta. Pasiliuosuokite nuo skvernų vadovų ,kurie vesdami mus per tiek amžių kone išnaikino, nekartą paplukdydami mus kraujuose. Pažinkime teisybę ir susitikę neužsiginkime jos.

LIETUVIAI AMERIKOJ

ROCHESTER, N, Y.
Susiprato.

Musų mieste verda didelė karė tarpe nepriklausomos Lietuvos šalininkų ir jos priešų. Nepriklausomos Lietuvos šalininkais yra tikri lietuvos tėvynainiai, kurie yra pasiryžę aukauti savo sunkiai uždirbtus centus ir net savo visų brangiausią turtą—gyvastį ant aukuro Lietuvos nepriklausomybės. O priešai, tai kaip jie save vadina, "komunistai." Nors Lietuvos užtarėjų armija yra daug skaitlingesnė, bet su visokių prisisapnuotų nesąmonių ideja ir Lietuvos priešai patraukė į savo skaitlių daug tamsių žmonelių. Bet paskutiniu laiku, kuomet Lenkai su savo Želigowskiais ir kitokiais bandytais užpuolė Lietuvą, kada Lietuvos širdis, jos sostinė Vilnius yra tų bandytų rankose, užsidegė lietuviškas kraujas ir tarpe tų, kurie buvo atsimetę ir stoję į Lietuvos priešų eiles ir jie pradeda svajoti apie padarytą klaidą ir spiestis į burį Lietuvos apgynėjų.

Štai aną vakarą susitinku su savo pažįstamu, kurio nebuvau matęs per kiek laiko, bet kuris buvo simpatijoj su Lietuvos priešais ir pradėjom tarpe savęs pasikalbėjimą. Ant galų galo tasai žmogus ir užsimena man: "Žinai," sako, "ką." "Reikia dabartiniu momentu remti Lietuvą ir jos valdžią." Mane paėmė žingeidumsa apie žmogaus atsivertimą ir aš paklausiau, kodel. O jis man atsako: "Nedaro skirtumo kokia valdžia yra šiandien Lietuvoj, bet ją reikia remti todel, kad išlaukiniai priešai veržiasi ir nori užimti musų kraštą. Jeigu valdžia yra negera, ne šiandien laikas ją kritikuoti, pirma reikia išvyti lenkus, tąsyk kritikuoti valdžios darbus." Ir tiesą žmogus pasakė ir ketino pirkti Lietuvos Paskolos Bonų ir aukauti pinigų Lietuvos Armijai. Ir ne tas vienas žmogus taip mano, bet ir daugelis kitų, kurie persiėmę ta ideja, kad reikia savo krašto neprigulmybę apginti pirmiau, o tąsyk kalbėti apie mainymą valdžios.

Todel tegul kiekvieno lietuvio širdyje užsidega toji Lietuvos meilės kibirkštėlė ir tegul kiekvienas lietuvis katalikas ar komunistas stoja apgynimo armijon ir padavę vieni kitiems rankas šiame kritiškame momente aukauja kiek kas gali apgynimui Lietuvos Neprigulmybės nuo godžių plėšikų, kurie nori sugrąžinti vergiją į musų ramų kraštą.

Jieškantis Laisvės.

LACONIA, N. H.

Laconija, tai nedidelis miestelis, vienas iš gražiausių N. H. valstijoje, nes visas apsodintas medžiais ir švariai užlaikomas, stovi tarpe dviejų ežerų: Winnisquano ir Opechee. Aplinkui yra nedideli kalnai, apdengti lapuotais miškais. Apgyventas daugiausia Kanados francuzais. Vasaros laiku čionai yra smagu gyventi, bet žiemos laiku labai yra šalta ir nyku, nes lietuvių randasi tiktai kelios šeimynos ir tie patįs labai sulenkėję ir nieko neveikia, tai žmogus atvažiavęs iš didmiesčio jauties nesmagus, kaip Adomas rojaus netekęs.

Pastaruoju laiku darbai čionai labai sumažėjo, dirbama po 3—4 ir 5 dienas į savaitę. Iš kitur pribuvusiam darbo negalima gauti.

Degučių Vargdienis.

NEW BRITAIN, CONN.
Iš veikimo dailės srityje.

25 d. lapkričio "Varpo" Dailės Dr-ja statė scenoje "Kantri Alena," 6 veiksmų, 9 paveikslų dramą. Veikalą išpildė gabesni "Varpo" artistai. Alenos rolę atliko p-lė M. Miežlaiskiutė, Antonijaus — A. Mikalauskas. Šios rolės buvo atliktos artistiškai. Klarisos — O. Giedraičiutė, Endrikio — A. Mazuronis, Uršulės — O. Pustelninkienė, Kunigaikščio — B. Griškevičius, Marijonos — E. Jurkuniutė-lošė irgi gana gerai. Toliau seka Pakonijus — A. Stoškeliunas, Dunstonas — J. Kasparavičius, Leonas — A. Grimaila, Rankutė — A. Usas, Dugas — S. Stankevičius ir Vyskupas — A. Plukas. Abelnai imant, šis veikalas likosi atvaidintas taip gerai, kad nuo darbininkų žmonių daugiaus reikalauti ir negalima. Nors tą dieną buvo oras negražus, bet vienok publikos prisirinko pilnutėlė svetainė.

Taip pat buvo renkamos aukos del Lietuvos šaulių. Surinkta $27.03. Labai gerai daro musų jaunimas, kad nepraleidžia nei vienos progos pasidarbavimui savo tėvynės labui ir tankiai renka aukas Lietuvos gynimosi reikalams. Valio New Britaino lietuvių jaunime! Darbuokis dailės srityje ir kartu pagelbėk Lietuvos šauliams išvaryti lenkus iš Vilniaus.

Reporteris.

RUMORD, ME.

Pastaruoju laiku vietos lietuviai išgirdę apie lenkų lindimą į Lietuvos žemelę, pradėjo veikti šį tą del tėvynės labo. Nekurie gerbiami tėvynainiai surengė prakalbas nedėlioje, 21 d. lapkričio. Kalbėtojas buvo adv. F. J. Bagočius. Jo kalba publikai labai patiko. Jis ragino žmones pirkti L. L. Paskolos bonus ir aukauti Lietuvos Šaulių organizacijai. Aukų surinkta Lietuvos Šaulių organizacijai $179.00.

Rumfordo lietuviški bolševikai su savo plakatais po antgalviu "Kodel jųs remiate savo mirtinus priešus?" norėjo žmones atkalbėti nuo prakalbų. Vadinas, jiems Lietuvos valdžia, tai mirtinas priešas. O Pilsudskis su Paderewskiu, tai yra jų išganymo draugai.

Juozas Bakšas.

SHELTON, CONN.
Klaidos pataisymas.

"Amerikos Lietuvio" No. 47 tilpo korespondencija iš musų miesto, kurioj paminėta ir aukavusių Lietuvos gynimosi reikalams vardai. Ten yra padaryta klaida. Juozas Adomaviče aukavo 20 dolarių, bet jo tarp aukavusių visai nėra; jo vieton įdėtas Andrius Viltrakis, kurio mano paduotam suraše visai nebuvo.

Aukautojas.

OMAHA, NEBR.

Vietos anglų turtuolių didlapiai taip prijaučia musų priešams lenkams, kad iš mažiausio lenkų paleisto bur bulo išpučia didžiausį kalną, bet apie Lietuvą ir lietuvių tautą nenori nei minėti. Didžiausis vietos dienraštis — "Evening World-Herald" — iki šiol buvo labai priešingas lietuviams ir beveik nieko apie Lietuvą nerašė. Jei kartais ir patalpino kokią žinutę apie Lietuvos laimėjimus, tai tokioj vietoj, kad sunku budavo ir surasti. Bet lenkų įvykiai talpinama pirmoj vietoj, antgalviai sustatyti didžiausiomis raidėmis, kad skaitytojui mestusi į akis.

Paskutiniu laiku aukščiau paminėtas laikraštis 4 d. lapkričio išspausdino straipsnį vardu "Republic of Poland Based on Popular Wish," kuriame išgiriama Lenkijos tvarka — ponų valdžia. Matyt, tas straipsnis paduotas pačių lenkų, nes pažymėta — By The Polish Associated Press. (Mums tokios spaudos šiš taigos vardo iki šiol neteko pastebėti. **Red.**). Tame straipsnyj nurodoma, jog Lenkija seniaus davusi pasauliui civilizaciją ir Europa tik per Lenkiją dabar galėsianti buti laiminga. Pagaliaus nepamiršta pasigirti, jog lenkai davė lietuviams: katalikišką tikybą, apšvietą, mokslą ir civilizaciją. Bet dabar lietuviai nenori su lenkais susivienyti. Tačiaus lenkai nesigailėsią teikti lietuviams savo kulturos; kuomet lietuviai supras lenkų norus, tai jie susivienys su lenkais. Nesa lietuviai be lenkų negalėsią gyventi. Žodžiu sakant, tame straipsnyj pripasakota nesąmonių be galo ir krašto. Tad ir nestebėtina, kad susipratęs lietuvis, kuris gerai žino dabartinius lietuvių lenkų santykius, kuris gerai susipažinęs su tikraisiais lenkų norais, piktinasi skaitydamas panašius straipsnius, — pilnus melagingų išvedžiojimų.

Kovojęs Francijos karo lauke už mažųjų tautų paliuosavimą lietuvis kareivis J. S. Yuodis, kuris buvo pavojingai sužeistas, nesenai tapo paliuosuotas iš ligonbučio ir dabar apsigyveno So. Omahoje. Jis sulig savo supratimo ir išgalių darbuojasi Lietuvos laisvės labui ir mėgina atsakinėti ant lenkų melagysčių, kurios telpa anglų spaudoje. Nors "Evening World - Herald" redaktorius spardėsi ir nenorėjo priimti, bet visgi galų galė priėmė ir patalpino J. S. Y. straipsnelį "Poland ant Lithuania," kuriame jo autorius pasako, kad lietuviai nėra nei slavai nei lenkai ir nenori nieko bendra su lenkais turėti.

A. A. Zalpis.

PROVIDENCE, R. I. N

Nors nedaug lietuvių čia gyvena, bet visi veikiam išvieno, išskyrus taip vadinamus komunistus, kurie nenori prisipažinti, jog ir jie yra Lietuvos vaikai.

14 d. lapkričio čia buvo sušauktas mėnesinis susirinkmas, kuriame išnešta protesto rezoliucija prieš Suvienytų Valstijų valdžią už siuntimą visokių reikmenų musų priešams lenkams ir prašoma pripažinti Lietuvą su sostine Vilnium. Šiame susirinkime kalbėjo Tamas Šamis, "Boosterio" redaktorius, ir adv. F. Kaliniauskas, abudu iš Bostono. Abudu kalbėtojai labai gerai nurodė reikalingumą šelpti musų tėvynę Lietuvą ir ragino aukaut Lietuvos Gynimo Komitetui. Garbė visiems broliams ir sesutėms, kurie gausiai aukavo tėvynės gynimosi reikalams nuo priešų lenkų. Žemiau paduodu aukavusių vardus.

Aukavo sekančios ypatos:
Juozas Sabas — $60.00.
Juoz. Dragunas—$50.00.
Albinas Šarka — $30.00.
Mot. Nasiolis — $22.00.
Alex. Deltuva — $20.00.

Po $10.00: Leon. Sopka, Jon. Akulevičius, Mot. Kudzmickas, Jon. Bucavičius, J. Jasulevičius, Jok. Rukštelis, Vin. Mineikis, Pr. Karpavičius, Vin. Dziekevičius, Ign. Jus evičius, St., Raziukevičius, Ant. Avižinis, Ant. Dziekevičius, Jur. Rasslas, Kun. A. Tamulionis, Jon. Dvareckis, Jon. Petrauckas, Juoz. Karpavičius Ant. O. Avižinis, Aug. Šerkšnas, Ambr. Gumauskas, Jur. Barnatavičius, Juoz. Tuluba, Alek. Kacavičius, St. Zalabauskas. Juoz. Šimukonis $6.00.

Po $5.00: Ign. Jančauskas, Sim. Cvirka, Hilar. Miškinis, Alek. Dziekevičius, V. Normantas, Mot. Mockevičius, Sim. Urbonas.

Po $2.00: Eva. Mockevičienė, Vin. Miškinis, Ant. Baliukoniutė, Vin. Menciunas, Ber. Staniulis, On. Zieleniutė, Ant. Petrušis, Elzb. Klimašauskienė, P. Bužinskas, Jon. Gianevičius, Pr. Gudonis, Vacl. Giaeavičius, Pr. Palacka, Mar. Tamulienė, Jon. Dziekevičius, Mik. Kucavičius, Tub. Babaliauskas.

Po $1.00: J. Taraška, Vin. Virbickas, Ad. Rakauskas, Iz. Cickevičius, Mik. Markevičius, Ant. Bubnis, Jon. Kreivis, Ign. Jurgevičius, Vinc. Vilbikas, Tad. Stoniutė, St. Rusas, Dam. Barnatavičius, Jur. Bagdonas, S. Spieteliunas, Dom. Švedas, J. Šakis, Jon. Vilbikas,, D. Nameika, M. Čiurila, Sim. Noreika, Vac. Pilionis, Jul. Noreikienė, J. Jurgelevičius, J. Žydonis, Ant. Juodviršis, Alek. Aliukonis, R. Jurgelevičienė Vin. Bankauskas, D. Zlotes, Mor. Barnatavičienė, J. Kairis, Bol. Frankonis, J. Reižis.

Su smulkiomis aukomis viso surinkta $582.77. Išlaidų buvo $62.77. Pasiųsta per Lietuvos Misiją Lietuvos Gynimo Komitetui $520. Visiems aukavusiems reikia tarti širdingą ačiu.

Ten Buvęs.

Apie Ivairius Daiktus

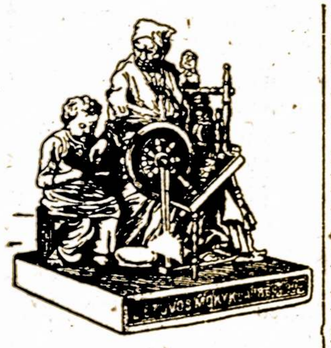

—Mama, tu man papasakoja apie garsingus pasaulio vyrus, bet neužbaigiai, todel labai meldžiu savo apsakymą tęsti.

—Vaikeli, labai aš tave myliu, kad tu interesuojiesi darbais garbių mokslo vyrų.

Aš papasakojau tau, jog Humboldt'as pribuvo į Ameriką ištirti šios šalies gamtos paslaptis. Jis čia atrado neapsakomai didelę dirvą tyrinėjimui, atrado naujų dalykų, kitur nematytų. Ant kožno žingsnio susitiko su gamtos slaptybėmis. Čionaitinėse upėse jis atrado elektrikos vijunus, surinko daugybę įvairių žuvų, kokių Europoje nėra. Jis padarė moksliškus tyrimus, kurie vėliau privertė visas šalis padaryti magnetišką išmieravimą. Jis iškentė didelius vargus, pakol ištyrė upes Orinoco ir Amazoną ir upes, kurios įteka į jas.

Laike tų tyrnėjimų jis užnuodijo savo ranką ir per visą amžių daugiau jos nevaldė. Kada jis sugrįžo į Europą, jis parsivežė su savim įvairių įvairiausių dalykų, iš Amerikos — žuvų, paukščių, augalų, įvairių akmenų ir visokių dalykų, kure davė jam per ilgus metus darbo, kad juos tikrai ištyrus ir aprašius, kad apsakyti ateinančioms gentkartėms gamtos paslaptis, kurios randasi ant šito kontinento. Jo knyga išaugo į trisdešimtis didelių tomų su šimtais įvairių fotografijų iš įvairių gamtos dalykų.

Kada Humboldtas buvo šešiasdešimtis metų amžiaus, jis išsirengė į kitą kelionę į žieminę ir vidurinę dalį Azijos. Jo kelionė po tuos kraštus neapsakomai nušvietė pasaulio protą ir davė gerą supratimą kas tai yra Azija ir kokios gamtos paslaptis ten yra. Paskutinius 30 metų Humboldt'as gyveno Berlyne, kur ir mirė 1859 m. Paryžių jis irgi labai mylėjo ir ten nemažai dirbdavo savo moksliškuose tyrinėjimuose.

Kitas garsus mokslinčius, Karolis Lyel, paskatino žmoniją daugiau mąstyti apie žemę; norėdamas pilną žemės istoriją prirengti, jis tyrinėjo skalas, žemę ir jos sluogsnius. Jo užduotis buvo ištirti ir parašyti žemės istoriją. Lyel'as gimė Forfoshire 1797 m. ir buvo gabiausiu mokiniu Oxford'o universitete. Jis klausydavosi lekcijų Williamo Buckland'o — garsaus mokslinčiaus, kuris vėliau buvo viršininku Westminster'io universiteto. Buckland'as, matydamas gabumą Lyel'o, paėmė su savim tyrinėti Škotijos žemes, geografijos skyriuje. Po tų tyrinėjimų jaunas Lyel'as visiškai pasišventė geologijos mokslui. Jo tėvai norėjo, kad jis pastotu advokatu, bet Lyel'as nors pabaigė tą šaką mokslo, bet nemanė buti advokatu, nes visas jo palinkimas buvo prie geologijos.

Jis apleido teisių praktiką (užsiėmimą) ir atsidavė geologijos tyrinėjimams. Jis apkeliavo Anglją, Škotiją, Europą ir Ameriką. Iš jo tyrinėjimo išėjo didelė knyga apie geologiją, kuri nušvietė žemės paslaptingą praeitį taip, kaip mokyti žmonės ir šiandien apie ją mano. Pirmiau žmonės manė, jog aukšti kalnai, gilųs klonys, žemės jurių dugnas, pasidarė iš priežasties didelio sukrėtimo žemės kamuolio nuo žemės drėbėjimo ir vulkaniškų išsiveržimų. Bet Lyel'as savo tyrinėjimuose išrodo, kad žemė pasidarė tokia, kokia yra dabar tokiu pat budu, kaip ji ir dabar nuolatos mainosi. Jis darodo, kad kalnai auga nuo susitraukimo žemės; kalnai atsiranda iš plaskų uolų; šalčiai, lietus ir vėjai nunešioja kalnus ir su nunešta medžiaga nuo kalnų pila jurių dugną, kuris nuolatos besipildydamas, išaugs ir duos naujus plotus sauželmio. Buckland'as savo gabumu padarė iš Lyel'o pasauliui puikiausį geologą.

Jis taipgi davę puikų chemistą ypatoje Liebig, kuris buvo sunus vargšo, gimęs mieste Darmštadt, Vokietijoje, gegužio mėnesyje, 1803 m. Jis labai mylėjo daryti chemiškus mėginimus, kuriuos jis išskaitė užrašuose senų knygų. Per daugelį sunkių vargų prie mokslo ant galo jis sutiko su Humboldt'u, kuris perstatė Liebigą savo turtingam pažįstamui, su kurio pagelba Liebigas netik pastojo garsingiausiu mokslinčiu, bet ir garsingiausių chemijos mokytoju. Jis davė naują gyvybę chemijai ir mokino mokinius iš visų dalių pasaulio. Delei Anglijos jis padarė didžiausią geradarystą žemdirbystėje. Anglų žemė per didelį jos vartojimą, nuolatinį auginimą javų, darėsi nuolat nederlingesne ir tvarkų mėšlas jau mažai ką laukams gelbėjo. Liebigas sugnanė vartoti padarytus mėšlus — chemiškai padarytus, kurie turėjo savyje tas dalis žemei, kurių ji buvo netekus.

Vieną kartą Buckland'as įsitėmyjo į karielius, kuriuos moters nešioja ir apžiurėjęs atrado, kad jie padaryti yra iš liekanų žemėje, tai buvo medžiaga, kurią gyvunai ėsdavo milionai metų atgal ir kurią dabar galima buvo rasti giliai žemėje. Vieną kartą Liebigas nuėjo aplankyti lordą Playfair, didelį mokslinčių, kuris buvo išvertęs vieną, Liebigo knygą į angliską kalbą. Buckland'as nusivedė juodų ir parodė savo žemės liekanų sankrovą. Lordas Playfair paėmė tų liekanų ir parsinešęs į savo laboratoriją liepė sugrutsi, susmulkinti, o ė kada liekanos buvo susmulkintos, pasirodė, kad jose yra labai daug fosfato kalkių. Tai yra vienas iš svarbiausių dalykų, ko sėjama žemė reikalauja. Šita idėja tuojaus davė supratimą Liebigui, kad malimas kaulų trešimui žemės yra naudingas ir nuo to laiko pradėta laukai trėšti kaulamilčiais.

Kada Liebigas stengėsi pagerinti žemę del auginimo maisto, Richard Owen jieškojo daugiau sekretų. Owen'as gimė Lancasteryj, 1804 m. ir gyveno iki aštuonesdešimts aštuonių metų amžiaus. Jis nuo jaunų savo metų per visą gyvenimą daug gamtos ir mokslo sekretų atvėrė žmonijai iš senovės likusių dalykų, kurių niekas pirma nesuprato. Apie žmogaus kuno sudėjimą, apie geologiją ir apie šimtus kitokių dalykų jis žmonėms pasakojo ir akis atidarė. Owenas išpradžių turėjo palinkimą vien tik jurėmis keliauti; prie moksliškų tyrinėjimų jis įgavo palinkimą nuo tų laikų, kada pateko į Royal kolegiją ir tapo jam pavesta prižiurėti gamtos istorijos skyrių, kuris buvo rupestingai surinktas per Joną Hunter. Ant toliau Owen'as atsidavė tam mokslui ir per visą savo gyvenimą dirbo. Jis skirstė įvairius augalus, paukščius, žvėris ir žuvis į tam tikras klesas, išaiškindamas ypatybes ir kt. Rašė knygas, kurios nešė mokslą ateinančioms gentkartėms. Jis susipažino su Cuvier, francuzų mokslinčiu ir, kaip sakoma, jis Cuvierą pralenkė. Jis turėjo didelį gabumą sudėti rastas žemėje liekanas priešistoriškų gyvunų į kruvą geriau, negu Cuvieras.

Vieną kartą Australijoje bekasant žemę atrasta buvo kojos kaulas iš senai išnykusio nuo žemės gyvuno dimornis. Kaulas buvo trisdešimts keturių colių ilgio. Nuo šito vieno kaulo Owenas nupiešė visus kitus reikalingus kaulus ir padarė visą skeletą paukščio, du kartu didesnio už žmogų. Po kiek metų tokio paukščio visi kaulai buvo atrasti vienos upės dugne Australijoje ir kada tuos kaulus sudėjo į kruvą, pasirodė panašus į Owen'o nupieštą paukštį.

Owen'as buvo mokiniu Cuvier'o ir Liuneaus'o, bet jis juos pralenkė daugelyje mokslo šakų. Pirmutiniai netikėjo, kad augalai gali persimainyti bėgant amžiams. Owen'as, kaip ir garsus Darvinas, manė, kad šuva visada nebuvo šunim, kad arklys išsivystė iš kito kokio gyvuno ir taip amžiai išvystė visokius gyvunus iš kitų, pirma jų buvusių.

Nemuno Sunus.

1914 m. Francijos audinyčiose dirbo 188,000 darbininkų, iš kurių iki liepos mėn., 1919 m., sugrįžo prie to paties darbo tik 8 nuošimtis. Pereitų metų gruodžio mėnesyj tose dirbtuvėse jau dirbo 33 nuošimtis. Be to, gruodžio mėnesyje dirbo šešis sykius daugiau angliakasių, kaip liepos mėn. ir du sykius tiek medžio ir geležies dirbtuvėse.

ATSIŠAUKIMAS.

Gerbiamieji: —

Prie Lietuvos Atstovybės Amerikoje yra įsteigtas "Viešas Amerikos Lietuvių Knygynas," kuriam pradžią sudaro įgytos nuo kun. Jono Žiliaus jo surinktos lietuvių knygos ir laikraščiai. Šiame knygų rinkinyje daugiausia surinkta knygų iki 1906 metų, o nuo to laiko nė knygų nė laikraščių veik nėra.

Šiuomi Lietuvos Atstovybė Amerikoje nuoširdžiai prašo visų knygų, laikraščių ir žurnalų leidėjų siųsti šiam knygynui visų savo leidinių nors po vieną egzempliorių, o už senesniuosius metus pridėti laikraščių kompletus kas juos turi, jeigu galima be užmokesnio, taipgi pasiulyti knygų.

Visos "Viešam Amerikos Lietuvių Knygynui" padarytos aukos bus garsinamos laikraščiuose.

Amerikos Lietuvių Knygyno užveizda,

Pranas Pukas.

JUOKAI

Ką nors suminkštinančio.

Bevalgant vienam restorane, kur buvo stygų orkestras, svečias pasišaukė patarnaują ir tarė jam:

—Malonėkit pasakyti orkestro vadui, kad man bevalgant pagrotų ką nors švelnaus ir liudno. Mat aš norėčiau žinoti, ar tai padarys kokio nors įspudžio ant šito bifštėko ir ar suminkštins jį kiek nors.

Klausk Sir Oliver'io.

Vincukas (pakeldamas galvą nuo knygos):—Tėte, kuomet žmonės nueina į dangų, ar jie tuojaus dieka aniuolais, ar pirma turi išlaikyti daugybę kvailų kvotimų?

Ar gatavi pusryčiai?

Simienė:— Pasakojama, jog Rip Van Vinklius miegojo 20 metų.

Simas:—Įdomu man butų žinoti, ar jo pusryčiai buvo gatavi, kuomet jis atsikėlė?

Tarp amerikiečių.

—Pirma negu busiu prilestas prie baro, aš turiu tris metus studijuoti.

—Neverta tiek daug truso tam pašvęsti! Aš geriau visai nieko negerčiau.

Ji pasakys apie tai.

Automobilių agentas rodė vienai senyvai moteriškei vieną savo firmos automobilių ir aiškino jai apie gerąsias to automobiliaus puses. Įsisodinęs moteriškę į automobilių, agentas pavežino ją ir bevažiuodamas keletą sykių apsisuko su automobiliu, atatinkamu laiku iškišdamas ranką, kaipo ženklą parodymui, į kurią pusę jis sukasi. Moteriškė, kuri atidžiai dabojo agentą per nekurį laiką, ištiesė savo kaklą ir paižurėjo į dangų.

—Klausyk, — pagaliaus prabilo moteriškė tvirtu balsu, suduodama su ranka agentui per petį,—Tamsta tik dabok automobilių ir važiuok. Man neišrodo ant lietaus, bet jei pradėtų lyti, tai aš Tamstai pasakysiu.

Doros Sargas

(Vaizdelis iš Baudžiavos Laikų)

Drama Trijuose Aktuose

Parašė

V. NAGORNOSKI

NORVIDAS.

(Dėdamas daugiau pinigų.)

Kam čia rustauti. Klajoja žydelis.
Eik Abromeli Jonuką vaišint.

(Žydas traukdamos labai įdomiai žiuri į lošikus.)

ZIGMONTAS.

Tu parke!... Šalyn!

(Labai žingeidžiai atsistodamas.)

JONAS.

Tai yr' su tikslu. Žydas ką nors slepia;
Bando persergėt, ar bando išduot
Kokią suktybę. Man reiks juos daboti.
Ponas gerokai išgėrė midaus.

ABROMAS.

Barščius išėdėt, bet gi gardumynus
Visus palikot. Nu, tas man gerai.

(Viena ranka paėmęs svoguną, su kita glostydamas barzdą, valgo.)

JONAS.

(Šypsodamos.)

Sriuba nusiurbėm; svogunus palikom
Ožiui suėsti.

ABROMAS.

Jonai gėdinkis
Vadinti sriuba tokius skanius barščius
Ir Abromėlį ožiu pravardžiuot.

JONAS.

Ta svogunienė juk nebuvo barščiai,
Nesa batvinių vos buvo matyt.

ABROMAS.

Vienok svogunų nepasigailėjau
Gausiai įdrėbti.

JONAS.

Neužginčyju.

ABROMAS.

O tau, merguže, dešra ar patiko?

KATRIUTĖ.

Taip sau dešrelė, tik česnakų daug.

ABROMAS.

Ai vai, dešrelė. Tos dešrelės buvo
Kupinas bliudas. Dar tau negana?

KATRIUTĖ.

Gausiai, pakako.

ABROMAS.

Kodel-gi ją peiki?

KATRIUTĖ.

O! aš nepeikiau. Tik išsitariau....

ABROMAS.

Kad česnakų daug. Aš tau pasakysiu
Vieną teisybę.

KATRIUTĖ.

Malonėk, klausau.

ABROMAS.

Visad mylėk dešrą su česnakais,
Nes tai mylėjo pats Saliamonas.
O jisai buvo gudriausias ant svieto;
Tą man pasakė musų rabinas.

JONAS.

Lyg jis daug žino?

ABROMAS.

Jis labai mokytas;
Į knygas žiuri.

JONAS.

Tačiaus patarlė
Sako, kur ilgas plaukas, tenai proto
Mažai terasi.

ABROMAS.

Kas barzdelėje
Išminties jieško? Jonai, koks tu mulkis,
Nors geras bernas. Pasakyk tu man,
Kaip tu galėjai Norvidui įtikti
Su tokiu protu.

JONAS.

Ar nori žinot?

ABROMAS.

Labai.

JONAS.

Del Dievo!

(Pamatęs, kad Zigmontas paduoda paslapčia keletą kortų Vilkovskiui.)

ABROMAS.

(Stabdydamas Joną.)

Alaus išsigerkim.

JONAS.

(Svyruodamas prieina prie Norvido.)

O, geradėjau!

NORVIDAS.

Vaikeli, kas tau?

JONAS.

Daleisk man vieno dalyko maldauti.

NORVIDAS.

Ką tiktai nori.

JONAS.

Važiuokim namon.

NORVIDAS.

Kas pasidarė?

JONAS.

Namie pasakysiu.
Tik meski kortas ir bėgkim iš čia,
Nes čia pavojus man ir tau grumoja!
Tikras pavojus, neišvengtinas!

NORVIDAS.

Sapnuoji vaike.

JONAS.

O! miels geradėjau,
Klaupdamas meldžiu tik važiuokime.

NORVIDAS.

Gal laiks važiuoti?

(Pamažu dėdamas kortas ant stalo.)

ZIGMONTAS.

(Su paniekinimu į Vilkovskį.)

Biauri regykla.

VILKOVSKIS.

Neatleistinas
Pasididžiavimas.

NORVIDAS.

(Labai neramiai.)

Pasakyk man Jonai,
Kas tave kursto? Kokia priežastis
Tave priverčia namelių ilgėtis?

JONAS.

Aš!.... Man rodos, kad pono giliukis
Dingo ir gali labai daug pralošti...
Todel....

(Dairosi tai į Zigmontą, tai į Vilkovskį, lyg kovodamas su savim.)

NORVIDAS.

(Juokdamos ir sėsdamas.)

Tai vaikas!.. Paduok jam alaus;
Lai išsigeria ir nusiramina.
Mano giliukas manęs neapleis,
Sėskim prie kortų.

(Ponai vėl lošia. Jonas nuliudęs grįžta.)

O! aš nelaimingas.

(Toliau bus.)

EI, LIETUVI!...

(Šaulių aidas.)

Ei, lietuvi, jei dar gyvas,
Jei dar teka kraujas grynas, —
Stok į burį sau lygių,
Savo brolių lietuvių!..

Šaukia motina tėvynė,
Dega, broliai, mus bustynė,
Lenkas tramdo mus ramybę, —
Ginkim mantą ir liuosybę...
Stok į burį sau lygių,
Savo brolių lietuvių!..

Vesk žirgelį pašarvotą,
Tverk kardelį sidabruotą, —
Motin, laiminki sunelį,
Negailėk, sesel, rutelių...
Stok į burį sau lygių,
Savo brolių lietuvių!..

Gink bakužę numylėtą,
Guosk mergelę sužavėtą,
Sergėk butį sengalvėlių,
Lietuvos brangių tėvelių...
Stok į burį sau lygių,
Savo brolių lietuvių!..

Baltas aras jau skrajoja,
Kibt į mus ir vėl svajoja, —
Mėski arklą, bernužėli,
Glausk į petį šautuvėlį...
Stok į burį sau lygių,
Savo brolių lietuvių!..

Senas Kaunas puotą ruošia,
Oi, neveltui save puošia,
Kviečia brolių ko daugiau,
Paviešėti skaitlingiau...
Stok į burį sau lygių,
Savo brolių lietuvių!..

Šaukia Vilnius atvaduotas,
Nerimauja nukamuotas, —
Kas tik gali ir kuo gali,
Remkit, broliai, brangią šalį...
Stok į burį sau lygių,
Savo brolių lietuvių!..

Ei, lietuvi, jei dar gyvas,
Jei dar teka kraujas grynas,
Stok į burį sau lygių,
Savo brolių lietuvių!..

Bronius Rimša.

1—X—20.

Mielaikiškis, Šimonių vasč.

(Iš "Trimito.")

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

mui.

Priėjus prie 30-tos kuopos įnešimo, kad Sandara su siartintų su viena iš artimiausių Sandarai partijų, gyvuojančių Lietuvoje, A. B. Strimaitis nurodo, kad yra butinas reikalas susidėti. Kalba J. Strimaitis ir perša socialistus liaudininkus. P. Žiuris savo kalboje nurodo, kad iki šiol bene artimiausia Sandarai buvo Santara ir pabriežia, kad mes galime susiartinti, — o ne susidėti, —tik su ta partija, kuri šian dien pilnai atatinka Sandaros principams ir remti ją tol, kol ji nenukryps nuo mųs; kaip tik ta partija nukryps, tai mes sustosime ir ją rėmę. Kalba dar tuo klausimu P. Jaras, K. Mikalauskas ir kiti.

Paskui buvo pakviestas svečias, ką tik pribuvęs iš Lietuvos Dr. D. Alseika, kad praneštų ką nors apie Lietuvą ir ten esančias partijas.

Dr. A. Alseika, pasveikinęs Seimą varde L. S. Liaudininkų, Valstiečių Sąjungos ir "Varpo" B-vės, trumpai papasakoja apie dabartinį Lietuvos padėjimą, jos sunkią kovą už Lietuvos nepriklausomybę bei partijų reikšmę. Dr. Alseika savo pranešime pareiškė, kad Santaros partija savo suvažiavime yra nutarus likviduoti ir prisidėti prie Valstiečių Sąjungos ir tą jau yra pareiškus V. Sąjungai. Toliaus pabriežė savo misijos tikslą ir kreipėsi į Sandariečius prašydamas, kad jie remtų jo misiją.

Nutarta susiartinti su Valstiečių Sąjunga ir remti ją tol, kol ji nenukryps toli nuo mųs Sandaros. Taipgi nutarta remti ir Dr. D. Alseikos misiją ir pavesti centro valdybai susitarti su Dr. Alseika.

Išnešta keletas rezoliucijų prieš lenkų veržimasį į Lietuvą, prieš Francijos ir Amerikos davimą Lenkijai paramos ir taipgi prieš Vilniaus ir jo apielinkės plebiscitą.

Ant galo likosi užtvirtinta Sandaros naujai išrinkta valdyba, kuri susidės iš sekančių ypatų: prezidentas —P. Žiuris, vice-prez. — P. Jaras, sekr. - administratorius — M. J. Damijonaitis, kasierius — K. Pratapas, iždo globėjai — J. P. Tuinila ir F. J. Žiuris, apšvietos komisija — S. E. Vitaitis, V.K. Račkauskas ir Vokietaitis.

Aukų į seimą atsiųsta $104, iš kurių $337.00 "Sandaros" "mortgage" išmokėjimui, $26.00 A.L.T.S. Fondui, $5.00 Valstiečių Sąjungai ir $33.00 Lietuvos šauliams.

A.L.T.S. Seimas šiemet buvo nelabai gyvas. Delegatų buvo labai mažai ir iš tų pačių apie keli tik mandatus pridavė, bet patįs nedalyvavo.

A. B. Strimaitis, jeigu taip galima pasakyti, A.L.T.S. seimą dirigavo. Net ir "Sandaros" Redakcijai bandė sudaryti tokią mašineriją, kurios negalėtų kontroliuoti Apšvietos Komisija. (Kiekvieno manadžerio-bankierio - stambaus dalininko prekybos ir pramonės įstaigų interesuose yra turėti savo kontrolėje kuodaugiausia laikraščių, kurie "moka" tylėti, t. y. nieko nerašo apie tas įstaigas, kuriose yra sudėti kalbamojo pinigai. Aišku — ar ne? kodel A. B. Strimaitis bandė sudaryti tokią mašineriją. Bet "Sandara" ir be tokios mašinerijos tyli, o jei netyli, tai — dovanai garsina L.A.B-vės ir "Varpo" B-vės bizni, kaip kad S.L.A. organas "Tėvynė" savu laiku (V.K. Račkauskui ją redaguajant) dovanai garsino L.A.B. bizni, idant susiruošti sau ten (L. A. B-vėje) gerai apmokamą vietą. **Red.**).

Sekantį A.L.T.S. seimą nutarta laikyti Bostone, Mass.

Garsieji Brooklyno šventakupriai šiemet neatlankė Sandaros seimo. Tur buti ir jiems prošepanai kupras nulygino?

Ne. Delegatas.

AUKOS LIETUVOS GYNIMUI

Prisiųsta Lietuvos Misijon persiuntimui Lietuvon Gynimo Komitetui.

Spalių mėneyj:

10 d., p. J. Vileišis, Maj. Žadeikis ir Kun. Žilius, $300.00.

11 d., New Haven, Conn. per Maj. Žadeikį, $355.00.

20 d., Thompsonville, Conn., per Banį, $120.00.

20 d., Melrose Park, Ill., $150.

29 d. Elizabeth, N. J., per Kun. J. Jakštį, $558.65.

29 d., Lawrence, Mass., per Jankauską, $200.00.

29 d., Niagara Falls, N. Y., per kun. Vaiciekauską, $297.50 ir 3,000 markių.

29 d., Millinocket, Me. per Urbelį, $185.00.

29 d., Millinocket, Mo. per Makauską $10.00.

29 d., Seattle, Wash. per Šlapicką, $8.00.

29 d., Chelsea, Mass. per Kaninską $15.00.

29 d., Thompsonville, Conn. per Vileišį, $340.00.

29 d., Hartford, Conn. per Vileišį, $423.00.

29 d., Spokane, Wash. per Prank, $5.00.

29 d., Chicago, Ill. per Sveikauską, $10.00.

29 d., Plainsville, Pa. per Vasylių, $5.00.

29d., Lawrence, Mass. per Jankauską, $100.00.

Lapkričio mėnesyj:

4 d., St. Louis, Mo. per Damasevičių, $10.00.

4 d., Chicago, Ill. per Valančių, $8,600.00.

4 d., Athens, Ill. per Jurkonį, $48.50.

4 d., Providence, R. I. per Bankauskį, 375.50.

4 d., Lawrence, Mass. per Jankauską, 350.00.

4d., Rockford, Ill. per Vasylių, $10.00.

4 d., Canton, Ohio. per Mielerį, $180.56.

4. Bridgeport, Conn. per Jackevičių, $10.00.

4 d., E. St. Louis, Ill. per Biliką, $365.00.

4 d., Homestead, Pa. per Buinosky, $31.00.

4 d., Providence, R. I. per Karpavičių, $150.00.

4 d., Elizabeth, N. J. per Kun. Jakštį, $1,823.05.

4 d., Bristol, Conn. per Bokuną, $301.50.

5 d., Cambridge, Mass. per Venclauską, 525.00.

5 d., Cincinnati, Ohio, per Fretie, 62,00.

5 d., Simbury, Conn. per Mikalauską, $130.00.

5 d., Binghamton, N. Y. per Svareikį, $145.56.

5 d., Rockford, Ill. per Latvėną, $10.00.

5 d., Shelton, Conn. per Izdelį, $40.00.

5 d., Trenton, N. J. per Vetyvį, $81.50.

6 d., Benton, Wis. per Kunčių, 30.00.

6 d., Lafayette, Colo. per Bagloną, $33.00.

Viso labo, $16,394.32.

Pasiųsta Lietuvon:

Spalių 26 — lapkričio 1 d.— 500,000 auksinų arba $7,100.00.

Lapkričio 693,548 auksinų arba $8,600.00.

Viso $15,700.00.

Lieka kasoje, $694.32.

(Tąsa seks kitam numeryj.)

Prašome Amerikos Lietuvių rinkti ir toliaus aukas Gynimo Komitetui ir gelbėti Lietuvai.

AUKOS LIETUVOS ŠAULIAMS.

Nuo pradžios, t. y. nuo gruodžio 1919 iki Rugsėjo 18, 1920 m. (kaip buvo garsinta laikraščiuose) šauliams buvo surinkta viso. $5,246.41.

Iš tų Lietuvon šauliams pasiųsta, $5,026.00 arba 273,050 auksinų (žiurėk pakvitavimą "Trimite.").

Kasoje pasiliko $220.41.

Nuo to laiko aukų sudėta:

Brooklyn, N. Y. X, 1: Mechanikų Saryšio $71.00, Jaunųjų Vyrų $410.00, Vienybėje" $18.00, Tautiečių $132.57; X, 7: Blužas $5.00, per Ramanauską $13.00; X, 18: Biznierių ir Centralio Brooklyno $152.00; X, 27: Mitingo $1,682.00, Lietuvos bonais $50.00, F. Kudirka $10.00; XI, 4: J. Žaura $10.00, S. Pauža Lietuvos boną $50.00; XI, 10: Mechanikų $505.90.

Pinigais, $3,009.47.

Lietuvos bonais, $100.00.

Baltimore, Md. X, 1: Mitinge $859.00, U.S.B. $150.00 ir Liet. bonais $600.00; X, 14: per žvinklį $5.00.

Pinigais, $1,014.00.

Lietuvos bonais, $600.00.

Philadelphia, Pa. X, 1: Philadelphijoj mitinge $232.00, Lietuvos bonais $50.00; Richmonde $115.38; X, 12: per Grinių $11.00 ir Lietuvos bonais $150.; XI, 22: B-vės ir Gedemino Kliubo $27.25; XI, 2: per Grinių $91.50 ir Lietuvos bonas $50.00; XI, 5: per Grinių $72.22 ir $99.-26 ir Lietuvos bonas $50.00; XI, 10: per Grinių $54.30.

Pinigais, $702.91.

Lietuvos bonais, $300.00.

New York City ir Staten Island, N. Y. X, 12: Mechanikų 16 kuopa $28.25; X, 16: "Tėvynės" darbininkai $41.00; X, 22: Rimkus $5.00, Baniulis $5.00, Staten Island S.L.A. kuopa $80.; X, 27: Žemaitis $10.00; XI, 4: Vilmontas $10.00; XI, 5: Bronx Lietuviai per Noreiką $175.00; X, 1: Kieža $2.

Pinigais, $356.25.

Newark, N. J. XI, 4: Šv. Petro ir Povilo Dr. $25.00; XI, 4: Mitingo aukos $1,403.88, Lietuvos bonais $6,750.00, Bendrovių certifikatais $60.00 ir 7,000 auksinų.

Pinigais, $1,428.88.

Liet. bonais ir cert., $6,810.

Rochester, N. Y. X, 12: per Petronį $14.00; X, 15; Kareivių Legiono $38.00, per žiemį $235.-50; X, 22: per žiemį $539.40; X, 27: per žiemį $128.00; XI, 3: pre žiemį $100.00.

Pinigais, $1,054.90.

So. Boston, Mass. X, 12: Piliečių Sąjunga $102.55: X, 27: Pieliečių Sąjunga $190.11; XI, 10: Damijonatitė $15.00.

Pinigais, $307.66.

Cambridge, Mass. IX, 27: per Maj. Žadeikį $15.10; X, 18: Liet. Jaunuomenės Dr. $32.00.

Pinigais, 47.10.

Chicago, Ill. X, 19: per Pilkį $10.00; X, 26: Šv. Jono Ev. Drja $31.00; X, 26: per Jovaišą $440.55; X, 29: Liet. Kareivių Dr. $478.32; XI, 4: per Bukauską $25.00; L.N.Š. Sąjunga $75., per Jovaišą $116.01 per Gaigaliuną $157.00, per Janulį $87.50, Roseland ir W. Pullman aukos $1,144.00; XI, 10: Liet. Sunų Dr. $32.00; Apveizdos Dievo Dr. $21.00. Sald. Širdies Jėzaus Dr. $30.00.

Pinigais, $2,647.38.

New Britain, Conn. X. 12: Liet. Ukėsų Kliubas $32.20, S. L. A. 4 atpskričio $278.00. Mitinge $1,191.45, Lietuvos bonais $450; XI, 6: Adomas Kraužulis $10.; XI, 10: per Ragolį $1,008.00 ir Lietuvos bonais $200.00.

Pinigais, $2,519.65.

Lietuvos bonais, $650.00.

Worcester, Mass. X, 18: per Vaitkuną $6.10; X, 29: per Čekanauską $200.00; XI, 4: per Pronckaitį $218.67.

Pinigais, 424.77.

Waterbury, Conn. X, 27: Mitingo $737.35 ir Lietuvos bonais $1,050.00 ir 400 markių; X, 29: per Tareilą $494.65 ir Lietuvos bonais $100.00; XI, 10: per Tareilą $275.50.

Pinigais, $1,507.50.

Lietuvos bonais, 1,150.00.

Pittsburg, Pa. X, 10: per Varašių, $74.48.

Cleveland, Ohio, XI, 4: per Karpavičių, $194.00.

Amsterdam, N. Y. X, 22: per Staknį $663.60; X, 27: per Staknį $90.55; X, 29: per Staknį $489.00; XI, 10: Am. Liet. Kliubas $60.00; XI,10: per Staknį $467.50.

Pinigais, $1,770.65.

Harrison ir Kearney, N. J., X. 27: per Vitaitį, pinigais $254.-86; Lietuvos bonais, $150.00.

Ansonia, Conn. XI, 6: per Juodžių, $41.00.

New Haven, Conn. XI, 10: per Šaliuną, $30.30.

Shelton, Conn. XI, 10: per Anskaitį, $97.00.

Torrington, Conn. XI, 10: per Yarašką, $36.51.

Shenandoah, Pa. IX, 1: L. N. S. Sajunga, $11.00.

Mahanoy City, Pa. X, 12: L.L. Sargų kuopa, $102.55.

Plains, Pa. X, 13: S.L.A. kuopa, $27.50.

Pittston, Pa. X, 22: S.L.A. kuopa, $50.00.

Forest City, Pa. X, 11: per Milušauską $125.00; X, 22: S.L. A. kuopa $45.00; XI, 4: Šiupsinskas $5.00.

Pinigais, $175.00.

Braddock, Pa. X, 27: per Lukšį $20.10, per Vitartą $188.75.

Pinigais, $208.85.

Exeter Borough, Pa. X, 26: per Mikučionį, $128.75.

Wilkes Barre, Pa. X, 27 ir 29: per Dambrauską $309.00 ir Lietuvos bonais $150.00; XI,10: per Suckų $28.00.

Pinigais, $337.00.

Lietuvos bonais, $150.00.

Melrose Park, Ill, X, 29: V. A. L. Fondas, $23.80.

Tamaqua, Pa. XI, 4: per Želionį, $196.87.

Palmerton, Pa. XI, 10: per Visockį, $87.00.

Donora, Pa. XI, 10: per Vaitkų ir Norbut, $263.00.

Homestead, Pa. X, 22: S.L.A. kuopa, $20.00.

Wilson, Pa. X, 29: per Bičkų, $10.00.

Youngstown, Ohio. X, 7: per Stupin $112.00; XI, 10: per Sabaliauską $216.00.

Pinigais, $328.00.

Newport News, Va. X, 6: per Valentinavičių, $10.00.

Indiana Harbor, Ind. X, 27: per Cipares $535.00; X, 29: per Cipares $560.00; išviso $1,095.

Gardner, Mass. X, 11: per Petrauską, $25.00.

Chelsea, Mass. X, 13: per Keslerį, $3.94.

Westfield, Mass. X, 29: per Zala $104.00; XI, 4: Zala Lietuvos bonas $50.00; per Kičą $138.45.

Pinigais, $242.45.

Lietuvos bonais, $50.00.

Millinocket, Me. X, 14: Makauskas $5.00, Butėnas $5.00; XI, 10: per Tamuliuną $93.50.

Pinigai $103.50.

Manchester, N. H. X, 4 ir 22: per Andriejuną, $174.00.

Rumford, Me. XI, 4: per Kaulevičių $11.50, Bakšas, $5.00; išviso $16.50.

Kenosha, Wis. X, 14: L. L. Paskolos stotis, 47.75.

Westville, Ill. X, 15 ir 21: per Urbą, 43.13.

Thuorp, Wis. X, 22: per Mikolainį, $7.00.

Kewanee, Ill. X. 26: per Norkų, $310.30.

Cicero, Ill. X, 29: per Mockų, $125.00.

Livingston, Ill., XI, 4: per Jurkonį, 70.00.

So. Chicago, Ill. XI, 4: per Baltromaitį, $30.00.

Racine, Wis., XI, 10: Šv. Kazimiero Dr., $18.85.

Paterson, N. J. X, 26: per Spranaitį, $18.00.

Herkimer, N. Y. X, 27: per Damidovičių $9.35; XI, 4: per Damidovičių $200.00; XI, 10: per Damidovičių $68.00; išviso 277.35.

Easthampton, L. I. XI, 4: Semaičiutė, $5.00.

Long Island, N. Y. XI, 5: Rapečka, $5.00.

Passaic, N. J. XI, 10: per Gilių, $151.00.

Bayonne, N.J. XI,10: Kun.Jusaitis, $5.00.

Wilmington, Del. XI, 4: Grigaitis, $10.00.

Viso aukų prisiųsta, $32,242.-36.

Kasoje nuo praeito karto, $220.41.

Smulkios aukos Misijoj, $11.-56.

Viso, $32,474.33.

Pasiųsta Lietuvon:

9/25/20 — $1,670.00.
10/27/20 — $2,830.00.
11/18/20 — $7,087.50.
11/24/20 — $7,250.00.

Viso pasiųsta Lietuvon $18,-837.50.

Lietuvos bonais yra — $10,-000.00.

USB. $350. — Bendr. Cert. $60.00; sykiu $410.00.

Išviso, $29,247.50.

Kasoje liekasi "cash," $3,-226.83.

(Tąsa seks kitam numeryj.)

Prašome Amerikos Lietuvių rinkti toliaus aukas ir gelbėti Šauliams.

Jonas Žilius,
Lietuvos Misijos iždininkas ir Lietuvos Šaulių organizacijos narys ir įgaliotinis.
257 West 71-st Street
New York City

PIRKITE LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS.

A MERRY CHRISTMAS!

Sveikinam Tamstas su linksmomis Kalėdomis. Tegul Tamstoms kuopasekmingiausiai viskas klojasi. Toliau pranešame, kad mes darome didelius atpiginimus prieš Kalėdas;

Kaip tai ant čeverykų, ant vyrams, moterims ir vaikams drapanų. Kurie atsilankys pirkti, tiems duosiu gražų kalendorių DOVANŲ!

A. J. KATKAUSKAS,
372 Millbury Street,
(47—52) **Worcester, Mass.**

GYDUOLĖ ŠKROM, KURIOS REUMATIZMAS BIJO.

Sumanyta p. F. Lipnevičiaus.

P. Lipnevičius šitą sumanymą dar iš Lietuvos atsivežė. Čia jis padarė šitų gyduolių ir pagydė daugelį žmonių. Nors daug yra gyduolių plačiai garsinamų, tiem visiem garsinimam žmonės negali tikėti. Bet kada čia po akių mieste Worcesteryj daugelis pagydyta, dargi mumis pažįstamų žmonių, tai jau turi žmogus tikėti. Iš daugelio turėjusių biaurią ligą reumatizmo, paduodam čia keletos žmonių vardus, pravardes ir adresus, kuriuos turime.

Padėkavoja už gyduoles šie žmonės:

P. Surwila, 378 Millbury st., Worcester, Mass.; Giliai, 211 Millbury st., Worcester, Mass; Chackielienė, Dorchester Street Worcester, Mass.; Pulmer, 33 Ward st., Worcester, Mass.; p. Dambrauskas, Worcester, Mass. F. Kasperak, 175 Washington st., Worcester, Mass.; Nizolek, Millbury st., Worcester, Mass.; Sucheckis, Boston, Mass.; Alisauckas, Worcester, Mass.; W. Leszczynskis, Worcester, Mass.; S. Bublis, 83½ Ward st., Worcester, Mass.; J. Ambrozevičius, 39 Ward st., Worcester, Mass.; Jurgis Pradiejus, 43 Ward st;, Worcester, Mass., ir kiti.

Matydami, kad žmonės pasekmingai pagydomi, mes patarėm p. Lipnevičiui pas mus šitų gyduolių palikti. Jeigu kas iš mųsų skaitytojų kankinasi su reumatizmu, galite šitų gyduolių pamėginti ir atsikratyti tos ligos. Rašykite: —

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury Street,
Worcester, Mass.

Darbininko Draugas

PAIN-EXPELLER

Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

Garsus per daugiau kaip 50 metų.

Tėmyk Įkaro (Anchor) Vaizbaženklį.

Lietuvos Laivynas.

Visoki banditai ir brigantai, lyg erkės ir vapsos, žvimbia apie Lietuvą ir geria kraują. Bet Lietuva erkes priputusias kraujo sutraiškys. Nepavyks nė dvarponiams nė lenkams užsėsti ant sprando Lietuvos žmonių. O laivynas visuomet gelbės Lietuvai atsikelti iš vargo ir iš pelenų. To-gi delei —

Jeigu nori, kad Lietuvos vėliava plėvesuotų ant jurių;

Jeigu nori, savu laivu pasivažinėti Lietuvon;

Jeigu įdomauji užjurinę pirklyba;

Jeigu nori, kad paštas reguliariai eitų tarp Lietuvos ir Amerikos;

Jeigu nori, kad tavo siuntiniai ir pinigai greitai pasiektų gimines Lietuvoje;

Jeigu nori pats dalyvauti Lietuvos prekyboje ir turėti gerą pelną; ir

Jeigu nori prisidėti prie atkėlimo Lietuvos iš bado ir vargo, tai skubinkis pirkti akcijas Lietuvos Garlaivių Bendrovės.

Akcija su 10% padengimui organizatyvių išlaidų (surpliuso) kainuoja $33.00. Kas penkios akcijos, duoda, vieną balsą Lietuvos Garlaivių Bendrovės reikaluose.

Lenkai ir Rusai siulosi Lietuviams su savais laivynais; argi mes Lietuviai busime žiopliais ir remsime tuos, kurie Lietuvą nuengti stengiasi? Gana svetimiems prisitarnavome, pradėkime dirbti labui Lietuvių tautos bent sykį!

Visais Lietuvos laivyno reikalais kreipties reikia pas Lietuvos Garlaivų Bendrovės Generalį Agentą.

DR. J. ŠLIUPAS,
1419 N. MAIN AVE., SCRANTON, P.

VARGINGAS KASULYS

Kimumas, gerklės kutenimas ir daug yvairiu ligų paeinančiu nuo šalčio ir erzinimas gerkliniu issisakojimu, turi buti sustabdyti umai, kad prašalinti svarbus susikrovimus ligų.

Severo Kosulio Balzamas

(pirmiau Severo Balsamas nuo Plaučiu)

jeigu imtas beatidėliojimo, prašalis nedorus pasekmes šalčio, palingvins kosulę, nustabdys erzinimo ir prašalins daug kentėjimu.

Priimnas dėl vartojimo vaikams ir aukgusems. Užlaikykite sava komodoi po ranką laikie ateinančiu žimos mėnesiu. Pardavinėtas aptiekose visur.

Dvi mieras: 25 ir 50 centu.

Severo naujas KALENDORIUS 1921 metu yra išliaistas.

Gaug vieną musu naujų Kalendoriu nuo sava aptiekoriaus. Yra duodamas dykai tiems, kurie paklaus. Jeigu negaletumite gauti sava vietoi, rašykite pas mus ir idekite 2 c. paštos ženklą.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IOWA

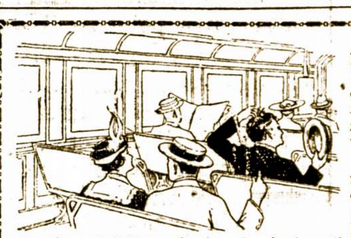

Žmogue kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasjmasi pasidaro paprocčiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterįs kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasjmosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gau ime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO. 326-330 Broadway, New York

BAMBINO

Vaikai myli jį! Jie prašo daugiaus!

Jis užlaiko vidurius geroj tvarkoj. Jis vaikus padaro linksmais ir sveikais! Susideda iš tyriausių sudėtinių ir neturi savyj nuodingų dalių. Saugus, užtikimas, vidurius paliuosuojantis vaistas! Veikia greitai—maloniai.

Pirm negu pirksi, žiurėk, kad "Bambino Lėlės" paveikslas butų ant pokelio.

50c. vaistinyčiose arba 60c. su persiuntimu, užsisakant nuo išdirbėjų:

F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoj

DIDŽIĄUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŲ ORGANIZACIJA.

Gyvuoja 33 metai.

Ar teko Tamstai kada nors girdėti apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje? Jei ne, pasiklausk pas savo kaimyną kuris jau prie šios organizacijos priklauso. Pasiteirauk, o sužinosi, kiek Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išmokėjęs savo nariams pomirtinių ir ligoje pašelpų. Jei jis apie tai nežino ir jei jis dar nepriklauso, tai pasiskaityk čionai:

S.L.A. savo nariams išmokėjo virš $200.000.00 pomirtinių ir virš $50.000.00 ligoje pašelpų. Susivienijimas yra sušelpęs tukstančius našlių ir našlaičių; S. L. A. pagelbėjo tukstančiams sergančių ir nedagalinčių lietuvių—savo narių ir nenarių. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra ketur i Apsaugos Laipsniai: $150.00; $300.00; $600.00 ir $1.000.00. Pašalpoje ligos turi tris Laipsnius: $6.00; $9.00; $12.00. Jeigu jusų mieste nėra SLA. kuopos, Tamsta gali prie SLA. priklausyti pavieniai. Dešims ypatų gali sutverti naują kuopą. S.L.A. leidžia savaitinį laikraštį "Tėvynę." Nariams siunčia dykai; nenariams—$1.00 metams. S. L.A. taip-pat kas metai leidžia didelį kalendorių.

Visokiais reikalais kreipkitės sekamu adresu:—

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,
307 W. 30th str., NEW YORK, N. Y.

COLUMBIA Grafofonai ir Rekordai.

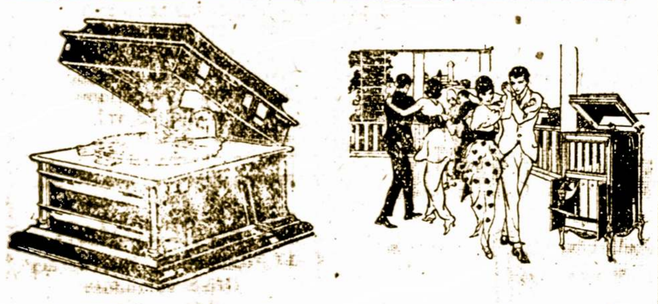

Mes parduodame geriausius KOLUMBIJOS GRAFOFONUS ir rekordas norinti pirkti, malonėkite kreiptis pas mus. Mes galim jumis prisiųsti tiesiog į namus. Mašinų kainos po 35 dol. 50 dol. 75dol. ir aukštyn.

Užsakydami rekordus pinigų nesųskite, galite užsimokėti, kaip ateis pas jus ant paštos. Katalogą prisiųsime ant pareikalavimo.

Watermen Plunksnos
KALEDŲ DOVNOMS.

Jeigu duosi kam dovaną arba sau pirksi, atmink, kad geriausias ir naudingiausias daiktas yra rašomoji **plunksna!** Kainos Waterman plunksnų yra nuo $1.75 ir aukštyn eina, jos yra paprastos ir apdabintos, pasidabruotos ir paauksuotos. Visos plunksnos gvarantuojamos per Vaterman Co..

Norėdamas parsitraukti plunksną, parašyk mumis, kokią nori ir už kiek pinigų; plonai ar storai rašančią. Mes jumis prisiųsime arbą pasiųsime ant tokio adreso kur parašysite. Jeigu turi mylimą Lietuvoje, mes ir ten nusiųsime, tik paduok aiškų adresą.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

CUNARD LINE

KALĖDINIAI IŠPLAUKIMAI.

S. S. SAXONIA 14,300 TONŲ, IŠPLAUKS SAUSIO (JAN.) 18 DIENĄ.

2-tros klesos kaina $180.00
3-čios klesos kaina $125.00
$5.00 Karės Taksų.

DIDŽIAUSI GARLAIVIAI TIESIOG Į HAMBURGĄ.

3-čios klesos kaina į Eitkunus per Hamburgą $130.40, pridedant karės taksas $5.00.

Yra agentas jusų mieste.

Didžiausias laivas į Hamburgą.

Ar Važiuosi į Lietuvą?

Mes geriausia patarnaujam važiuojantiems į Lietuva.

Jeigu važiuoji, pirk pas mus tikkortę, mes jumis kuogeriausia patarnausime ir parvažiuosite gražiai.

LAIVAKORČIŲ KAINOS
III KLESOJE:

Į HAMBURGĄ	$115
Į BERLINĄ	$120
Į DANCIGĄ	$125
Į LIBAVĄ	$145
Į ROTTERDAMĄ	$100
Į FRANCIJĄ	$87—50

II KLESA.

Į HAMBURG	$180

ir 5 dol. taksų.

Pinigus siunčiame už žemiausią kursą, visados kreipkitės pas mus.

M. PALTANAVIČIĄ,
15 Millbury street,
Worcester, Mass.

IŠRADĖJAI.

Prisiųskite man modelį arba piešinį savo išradimo išegzaminavimui. Įsigygite mano išradimų knygutę vardu: "Patarimai Išradėjams," kurią DOVANAI gausit.

Marcin Ląbiner
Patentų Advokatas (A. C.)
15 PARK ROW, NEW YORK

TRINERIO SIENINIS KALENDORIUS YRA LABAI ORIGINALIS IR INTERESINGAS.

Trinerio sieniniai kalendoriai visada atneša ką nors naujo jusų namuose. Šiemet "Dvasia atbudavojimo" traukia jusų mintis nuo pasaulio karės sugriovimo į atbudavojimo judėjimą visose šakose išdirbystės ir komercijos. Ta idėja yra kaip tik sangiminninga su Trinerio Karčiu Vynu, kuris visada pagelbsti atbudavojimui sveikatos. Jeigu jųs kenčiate nuo menko apetito, žarnų užkietėjimo ir kitų pilvo ligų. Aplinkui šitą vidurinį paveikslą yra 15 žemlapių Europinių valstijų, kurios parodo dideles permainas jų rubežių iš priežasties pasaulinės karės, ir naujus rubežius Italijos, Jugoslavijos, Čechoslavijos, Lenkijos, Ukrainos, Lietuvos, Latvijos, Rumunijos, Vokietijos ir tt. Gražybė dailės ir tikro interesingumo nuostebis yra čia suvienytas. Siųskite 15 centų padengimui pašto lėšų, o aplaikysite šitą kalendorių.

Jos. Triner Company, 1333—45 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

SILPNI VYRAI IR MOTERIS.

Tie, kurie nesveiki, silpni, nerviški, negali miegoti,, neturi jokio patroškimo, negali dirbti arba pasilinksminti, vertėtų imti tą stebėtiną gyduolę, vadinamą NUGA-TONE. Nuga-Tone padarys jus stiprius, sveikus ir veiklius. Ji išvaro nuodus iš jusų kuno ir jus jaučiatės kaip kitas žmogus. Nuga-Tone duoda jums gerą apetitą, yra labai gerai del pilvo ligos, negromuliavimo, gazo pilve ir viduriuose, išputimo, surugusio pilvo, vemiančios tulžies, blogo kvapo, pabalusio liežuvio, menkos sveikatos ir kitų joms panašių ligų. Išsikirpkite šitą žinutę, ir nusineškit į aptieką, gaukit bonką Nuga-Tone, imkite per kelias dienas, ir jeigu jus nebusite visiškai užganėdintas, sugrąžinkite kas liko aptiekoriui ir atsiimkite savo pinigus.

Druggist: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Laboratory, 537 So. Dearborn St., Chicago. Absolutely guaranteed. Retail price $1.00.

PASITAISYKITE DANTIS PIRM NEGU JIE PANAIKINS JUSŲ SVEIKATĄ.

YRA daugelis žmonių, kurie ima gyduoles del atgavimo sveikatos, kuomet jų tikra nelaimė yra nuo dantų.

DAUGIAU lietuvių ateina pas mane negu pas kokį kitą dantistą Worcesteryj.

AŠ padirbu tvirtas auksines viršunes del dantų, kurios laiko amžinai. Aš esu ekspertas. Šimtai lietuvių gali pasakyt, kad aš padarau viską gerai.

ATEIKITE ir duokite išvalyti savo dantis, tas pagelbės sučėdyti juos.

AŠ tikrai traukiu dantis be jokio skausmo

VISAS darbas yra gvarantuotas.

DR. FREDERICK BROWN,
34 FRONT ST.,
(Next to Plaza Theatre) Atdara vakarais.

PARSIDUODA FARMOS ——— NAMAI

Nebėdavok, kad darbai eina blogyn ir artinasi bedarbė — nusipirk farmą, pelno bus ir bedarbės laikuose.

15 akrų farma, kuone visa dirbama žemė, patogioje viet oje, 8 kambarių stuba, banė. Kaina $2,000, įmokėti $700.

115 akru farma, derlinga žemė, geros pievos, puiki ganykla, didelis plotas miško. Galima pirkti lengvomis išlygomis ar mainyti ant namų mieste.

Puikus investmentas. Geras 3 apartmentų namas su visais įtaisymas, ir garadžius. Sulyg randų ši propertė verta $25,000, greitam pardavimui kaina papiginta iki $16,500, įmokėti cash $3,500.

A. BLAŽYS,
15 Millbury st., Worcester, Massachusetts.

FARMOS PARSIDUODA.

125 akrų farma, 9 karvės, 2 arkliai, vištos, kiaulės, 60 tonų šieno, puikus įrankiai, penkios mailės nuo Worcester. Kaina $7,500.00.

14 akrų farma, pačiame Spencery, prie fabrikų, geras 5-kių ruimų namas. tvartai. Greitu laiku kaina $2,200, $1,000 įmokėti.

JONAS BUROKAS,
25 Millbury Street,
Worcester, Mass.

KNYGA KIEKVIENAM REIKALINGA.
KAINA 50c.
Siunčiame po aplaikymui tiktai 10c. Rašykite, reikalaudami knygos su pridėjimu 10c. pas:
UNIVERSAL SALES CO.
346 E. 53 St., New York, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Tyliai kenčiančios.

Daugelis moterų ir jaunų merginų kenčia tyliai visokias negales ingimtas savo lyčiai. Tokios negalės paprastai apsireiškia skausmais strėnose, šonuose, klubuose, šlaunyse ir žemutinėje pilvo dalyje, dažnais galvos skaudėjimais; jas meta karštin ir šaltin.

SEVERA'S Regulator

(Severos Regulatorius) yra tikras vaistas nuo tokių ligų, sutaisantis nereguliarumus, nuo kuriu moterys ir merginos serga. Per ilgus metus jis buvo geriausia dovana ir nešė kuogeriausias pasekmes. Gauk jį pas savo aptiekininką. Žiurėk, kad butų "Severos". Kaina $1.25 ir 5c mokesčių.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Knygų Agentams.

Ar rašysi, ar skaitysi, ar su rukusiam ruime kazyriuosi.

AR RAŠYSI, AR SKAITYSI AR SUSIRINKSIAM RUIME KAZYRUOSI?..

Ar matai šitą paveikslą viršui? Čia du gyvenimai žmonių nupiešti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, tveria gyvenimą, dailina pasaulę, jo darbai kėravoja kitus ir tave patį. Atmink, kad mokslas ateina iš knygų ir sveiko protavimo!

Kitame šone matai žmones kazyrėms lošiančius, prirukę, ant tų dumų pažiurėjus, tik vargas matyti. Tie žmonės kazyrėms lošia, gal einikį iš noskių, o gal iš pinigų. Ar tu manai, kad jie išloš? — Nieko, viesai nieko! Žmogus tik tada praturti, kada dirba čėdydamas pinigą ir sveikatą. Šitie žmonės niekad savęs nevaldo, juos turi kiti valdyti iš jų politikieriai tik toki išeina kad kitą nuskriaust.

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skaityk gerų knygų, stok į eiles žmonių, kurie skaitosi sau už garbę buti apšviestų, sumaningų.

RASPUTINO aprašymo knygelę nepraleisk nenusipirkęs išmoksi suprasti, kaip silpnas yra žmogus, kaip vargas patį ver gėją pavergė. Nelauk, siųsk pinigus dabar. Kaina tik.....40c

LIETUVIŠKAS ELEMENTORIUS. Jeigu nemoki skaityti gali pats per save pramokti, labai lengvai gali savo vaikučius pamokinti skaityti ir rašyti savo kalboje. Kaina tik.....25c

MOKINKIMĖS RAŠYTI. Nusipirk ir išmok gražiai rašyti Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir visur tiksi. Išmoks gražiai rašyti tiktai už..... 25c

KALBAMOKSLIS ANGLIŠKAI ir LIETUVIŠKAI. Apie tą knygą nereikia nė sakyti, jųs žinote, kad ta kalba reikalinga Jos vertė yra daugiau negu mųsų pažymėta kaina—.....25c

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS, 50c. Knygelė visada galima išsiniuje laikyti ir kad prisieina kokio žodžio žinoti, pažiurėk ir žinosi. Knygelė verta turėti kiekvienam.

ARITMETIKA, 50. Knygelė labai naudinga, delto kad kožnas nori sau geriau susirokuoti savo visokius reikalus. Nusipirk pamatysi, kad busi du syk vertesnis, prasilavinęs, matysi kaip geriau seksis.

VOKIEČIŲ KALBOS VADOVĖLIS, 35c. Kaip turi laiką gali prasilavinti vokiečių kalbos, kad nešiandien, tai ryt bus naudinga — ką moki ant pečių nereikia nešioti.

DAKTARAS KIŠENIUJE, 75 CENT. Knygutė su pamokinimu kaip užlaikyti savo sveikatą, kaip gelbėtis nelaimėse

PARLAMENTARIŠKOS TIESOS 10c. Kaip vesti susirinkimus, kaip užsilaikyti ant mitingų. Kad nekelti bereikalo maištas. Turėk šitą knygelę, pagal ją elgkis ant susirinkimų ir ji verta turėti kiekvienam.

KAIP PASTOTI UKĖSU. Knygelė su klausymais ir atsakymais. Verta turėti kiekvienam. Kaina 15c

KNYGELĖ DARŽOVIŲ AUGINIMO, 20c. Paaiškina viską apie auginimą visokių daržovių: ankstyvų ir vėlyvų, kuri daugelui žmonių atnešė didelę naudą, kurie ją šiemet pirko.

DVI PRELEKCIJOS APIE UKININKYSTĘ, 20c. Knygelė verta perskaityti po 10 kartų tiems, kurie nori pasekmingai vesti ukę čionai arba Lietuvoje.

ISTORIJOS KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ, 2 DOLERIAI. Nusipirk šitą knygą, tai turėsi visą universitetą savo namuose. Susipažinsi su istorijoms Vokietijos, Francijos, Anglijos, Rusijos Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Italijos, Serbijos, Turkijos Juodkalnijos ir Belgijos. Perskąityk jų istorijas po kelis kartus matysi tų tautų pradžią ir gyvenimą iki šių laikų. Labai naudinga tau bus žinoti ir gausi platų supratimą apie šią pasaulę. Surinkta ir sudėta tau perlai mokslo ir žinios. Surinkta į vieną knygą tik imk ir skaityk, švieskis ir kitus šviesk. Rašyk dabar, nusipirk ir pradėk skaityti! Rasi joje ir daugybę paveikslų iš Istorijos virš minėtų tautų.

FRANCIJOS REVOLIUCIJA, 40c. Tu girdi apie revoliucijas. Kaip puola carai, karaliai ir vėl kaip žųsta žmonės vieni kitus bežudydami, tas tau neaišku, nesupranti kodel ir kokios priežastis tame yra. Skaityk Francijos Revoliuciją. Šita knyga kaip tik išleista, kad tave supažindinti su tuo reikalu. Gražiai ir aiškiai čia suprasi kodel žmonija kaip jurių vilnys siubuoja. Nusipirk knygą pilna gražių paveikslų.

ŽMOGUS PO MEDŽIU. Šešiosdešimtis gražių prakalbų, liečiančių visokius žmogaus gyvenimo reikalus. Kaina 50c

NUSKENDIMAS TITANIKO. Pirma didžiausia nelaimė šių gadynių, nuo kurios iki dabar vien tik pražutis tęsėsi.....25c

KITOS MUSŲ KNYGOS:

Valkata, keturių veiksmų drama	35c
Skambančios Stygos, eilės	20c
Dainos juokeliai net linksta keliai	20c
Geležiniai nagai, puikus aprašymas	35c
Istorija apie amžiną žydą	10c
Belaisvio Balsas, kareivio Esperantisto karės aprašymas	15c

Pirkite šias knygas, naudokitės jomis, o mes rupinsimės padaryti jumis daugiaus naudingų knygų. Jeigu tau laikai geresni, turi darbą ir pinigą, tai kreipk savo gyvenimą ne keliu palaidūmo, bet lavinkis ir mokinkis. Kas pirksite bent už porą dolerių knygų, mes visada pridėsime jums ką-nors dovanų. Rašykite: —

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

ROYAL MAIL PLAUKIOS Į HAMBURGĄ.

Taisosi naują kelionę.

Royal Mail Steam Packet kompanija, kuri su savo bendrom kompanijom yra seniausia ir didžiausia transportacija Anglijoj, pradės anksti pavasaryj siuntinėt tavorinius ir pasažierinius laivus per Atlantiką, kurie šustos Southampton'e, Cherbourg'e ir Hamburg'e. Pirmiausia ši kompanija siuntinėjo savo laivus iš New Yorko, Pacifiko linija, per Panamos kanalą į Valparaiso, Chile, pietinėj Amerikoj. Pradėjimas siuntinėjimo šių laivų per Atlantiką parodo didelį kompanijos žingsnį pirmyn ir buvo nurodyta kompanijos ofisuose New Yorke, kad suteiks didelę pagelbą įsteigime kelio stačiai iš New Yorko ir Londono į pietinę Ameriką.

Manoma, kad laivai Orduna, Orbita, ir Oropesa bus vartojami. Karės laiku, laivas Orduna plaukiojo po Cunard linijos vėliava, tarpe New Yorko ir Liverpoliaus, ir visiškai nebuvo užgautas. Laivas Orbita yra toksai pat, kaip Orduna, bet naujesnis. Abu laivai sveria po apie 15,000 tonų, ir gali paimti po apie 15,000 tavoro. Oropesa yra naujas laivas, sveriantis apie 14,000 tonų ir gali paimti apie 24,000 tonų. Pirmos, antros ir trečios kliasos pasažieriai bus imami, taipgi ir prekės (tavorai). Šitie trįs laivai dabar yra vartojami Pacifiko linijos ir plaukia iš Liverpolio į pietinę Ameriką. Kaip tik šie laivai pralės plaukt per Atlantiką, Royal Mail Steam Packet kompanija taps nariu šiaurinio Atlantiko taryboj, kurioj tarpe kitų dalyvauja Cunard International Mercantile Marine, Francuzų ir Holand - Amerikos linijos.

Nėra tikrai nutarta, kada šitas įvyks, bet manoma, kad tai bus anksti pavasryj ateinančių metų. Laivai išplauks iš New Yorko kas dešimtą dieną.

Royal Mail Steam Packet kompanija turi labai didelę organizaciją, kuri turi nuosavų, kontroliuojamų ir bendrų linijų. Tarpe šitų yra Pacifiko Linija, Lamport & Holt, Union Castle linija į pietinę Afriką, Nelson linija, Elder Dempster Co., Shire ir Glen Linijos. Šios kompanijos siuntinėja laivus tarpe uostų S. Valstijose, Cuba, West indies, South ir Central America, South Africa, India, China ir Japnijoj. Laivai Pacifiko linijos apsupa visą pietinę Ameriką ir grįžta Anglijon per Panamos kanalą.

Generaliais agentais Amerikoj yra Sandeson & Son, 26 Broadway, New York.

Sumažinimui gaisrų pavojaus, Kanados miškuose bus nutiesta 400 mylių ilgio telefono linija.

* * *

Anglijoj yra didelė stoka gyventojų butų, todel su virš 25,000 asmenų gyvena kanalo laiveliuose.

VIETOS ŽINIOS

PRAKALBOS APIE SPAUDĄ.

Pereitą nedēlios vakarą, pobažnytinēje svetainēj, atsibuvo prakalbos apie spaudą. Pirmsēdžiu prakalbu buvo Vincas Bačys; o kalbētojais — vargonininkas Visminas ir kun. Čeplikas.

p. Visminas padarē daug gilių privadžiojimų apie grybus, avižas, "Keleivį" ir perkuną, kuris pereitą vasarą daugel blēdies padarē keletą maldnamių sutrankydamas. Darodinējo, kad lietuviams reikia tyro mokslo, kad netik apsisaugoti nuo gamtiškos nelaimēs, bet labiau suprasti apie savo gyvenimą, kad nebēgiotume po užkambarius jieškoti džinēs, paskui nešaudytume ir negąsdintume savo moterų, nesinuodytume ir nejuokintume svetimtaučių.

Kunigas Čeplikas kalbējo apie laikraščių pakraipą. Nekurie iš jų vedą į prapultį visą Lietuvą, platindami labai keistas permainas pasaulyje, nebudindami žmonių prie mokslo, bet platindami nuomonę neapykantos; girdami vien savo partijas, neteisingai leidžia visokias neapykantos žinias ant Lietuvos valdžios, ant Lietuvos Misijos, atsiųstos į Ameriką, kuri nori dirbti ir dirba nepartyviškai, bet par tyviški laikraščiai niekina ją. Jie niekina delto, kad juos sušelpē blogo noro žmonēs. Kalbējo taipgi apie vieną vietinį laikraštį, tik nepaminējo katrą. Tur buti turējo omenyje "Rytą," kuriam suteikē nelabai gerą kreditą. "Amerikos Lietuvis" nebuvo pakliudytas. Tiesa, nēra kas ant jo pasakyti, nes tai yra vienas iš geriausių laikraščių lietuvių kalboje. Jis nesiundo vieną brolį lietuvį prieš kitą, myli savo tautą, garsino ir pardavinējo Lietuvos bonus, rupinosi paskleisti visus atsišaukimus, kuriuos Lietuvos žmonēs norējo pranešti mums per atsiųstą į Ameriką Liet. Misiją. "Amerikos Liet. Misiją. "Amerikos Lietuvis" kartais nepatinka partijų vadovams, kurie suka visą politiką savo reikalams. Tokį laikraštį, kaip "Amerikos Lietuvis," verta užsirašyti kožnam lietuviui, duoti Kalēdų dovanoms savo draugams, užrašyti į tēvynę savo giminēms ir daryti viską, kad jis atsilaikytų, bujotų ir neštų mokslą savo broliams.

Pratazas Bieglasis.

L. P. S. SKYRIAUS ATSIŠAUKIMAS.

Lietuvių Piliečių Sąjungos 6 skyrius atsišaukia į visus tuos Worcesterio lietuvius, kurie dar neprisirāšē prie L.P. Sąjungos. kviesdamas tuojaus prisirašyti ir sumokēti po $3.00 — metinį nario mokesnį. Žinote, broliai ir sesutēs, kad Lietuvai dabar labai yra reikalingi pinigai gynimosi nuo priešų lenkų reikalams ir Lietuvos valstybēs susitprinimui. Paskutiniu laiku po visą Ameriką sujudo lietuvių draugijos ir energingai darbuojasi gelbēdamos tēvynę Lietuvą, tad ir mes tinkamai turime pasirodyti.

Visa Amerikos lietuvių visuomenē suprato Lietuvių Piliečių Sąjungos reikalingumą ir kuria savo kolonijose Liet. Pil. Sąjungos skyrius, kurie kaip galēdami darbuojasi tēvynēs Lietuvos labui. Visi susipratusieji lietuviai turētų tuojaus dētis prie Lietuvos Piliečių Sąjungos ir padaryti ją didžiausia Amerikos lietuvių organizacija. Mes neturime kreipti jokios domēs į tai, ką apie L.P.S. pasakoja jos pricšai — klerikalų partijos vadai ir akli jų sekējai.

Be to mes norime pastebēti Worcesterio lietuviams, kad jie neturētų jokių reikalų su "braciškais" lenkais, o ypač išgamomis lenkberniais, kurie supranta lietuvių kalbą, bet nenori lietuviškai kalbēti. Nuo tokių "braciškų" reikia pasisaugoti ir su jais nesusidēti. Lietuviai neturētų kreiptis pas lenkbernius su jokiais reikalais, neiti pas jų biznierius, nes ir jų gaujos apskelbē musų biznieriams boikotą. Taigi ir lietuviai "braciškams" turi tuo pačiu atsimokēti.

Baigdami savo atsišaukimą, dar kartą kviečiame visus nepriguIinčius prie Lietuvių Piliečių Sąjungos Worcesterio lietuvius ateiti į musų skyriaus susirinkimą ir prisirašyti. L. P. Sąjunga yra po kontrole Lietuvos Atstovybēs Amerikoje, tad visas jos turtas yra Lietuvos valdžios žinioj, kurio niekas negali panaudoti kokiems nors pašaliniams reikalams Todel stokime visi į pagelbą savo tēvynei ir kovokime už savo bočių žemę!

L. P. S. Komitetas.

DR. ALSEIKA ATVYKSTA.

A.L.T.S. 16 kuopa yra viena iš pirmiausių Sandaros kuopų surengt prakalbas Dr. Alseikai, kuris neseniai atvyko Amerikon pasidarbuoti reikale Vilniaus ir abelnai visos Lietuvos. Jis yra daug pasidarbavęs Vilniuj, bet lenkams atējus jis buvo priverstas išvažiuot. Nenorēdamas sēdēti be darbo tautinei gerovei, jis atvyko Amerikon prašyt moralinēs ir finansiškos pagelbos.

Jam yra rengiamos prakalbos, kurios įvyks 19 d. gruodžio, 2 val. po pietų. Rialto teatre. Visi, kuriems rupi Vilniaus ir Lietuvos likimas, turi laikyt sau už didelę priedermę atsilankyt ant šių prakalbų.

Rep.

L. Y. M. KLIUBAS.

Ši vietos lietuvių jaunimo draugija tapo suorganizuota ex-kareivio J. B. Čiapko 1 d. rugpjučio, 1920 m. prie kurios išpradžių prisirašē 18 asmenų. Dabar Kliubas stovi ant stipraus pamato ir šiomis dienomis pasiēmē kambarius po No. 15 Millbury St.

L.Y.M. Kliubas yra pasiryžęs sutraukt visus vietos jaunus lietuvius ir stengsis įkvēpti į jų širdis meilę savo tautos ir kalbos. Labiausia bus stengiamos pritraukti tuos, kurie yra suamerikonēję ir nutolę nuo savo tautos, idant supažindinti juos su Lietuva ir jos reikalais.

L.Y.M. Kliubo valdyba susideda iš sekančių asmenų: pirmininkas — J. B. Čiaplikas, prot. rašt. — P. Baublis, fin. rašt. — C. Račkauskas, iždin. — B. P. Gudelis.

Kliubas kviečia visus jaunus lietuvius ateiti ir prisirašyti prie L.Y.M. Kliubo, kur galēs linksmai ir naudingai praleisti liuosą nuo darbo ir kitokių užsiēmimų laiką. Pasinaudokite iš progos ir tuojaus prisirašykite, nes neužilgo bus pakeltas įstojimo mokesnis. Kiekvienas jaunas lietuvis, gimęs ir augęs šioje šalyje, privalo prie šio Kliubo priklausyti, nes tai yra vienintēlē vietos lietuviškai amerikoniška draugija.

Valdyba.

"ŽIBURĒLIO" PRAKALBOS.

Pereitą sekmadienį, 5 d. gruodžio, Lietuvių svetainēje, atsibuvo vaikučių draugijēlēs "Žiburēlio" surengtos prakalbos. Prakalbų vedējui Ig. Lozoravičiui, paaiškinus programą, tuojaus buvo pakviestas mažų vaikučių choras, kuris sudainavo keletą dainelių vadovaujant O. Japlonskaitei.

Visupirma buvo pakviestas kalbēti Gabrielius Kyba, kuris kalbējo temoje "Darbininkai ir apšvieta." Nors kalbētojas palyginant yra dar jaunas vaikinas ir nedaug dar yra viešai kalbējęs, bet turi gerą iškalbą ir gerų minčių. Jo pasakyta apšvietos reikale prakalba patiko ne tik man, bet ir kitiems rimtesniems žmonēms, nes jis savo kalboj aiškiai pabriežē, jog nežiurint to, kaip darbininkas butų susipratęs, bet kol jis nebus apsišvietęs, tol jis bus kitu įrankių, o ne darbininkų klesos gynēju.

Baigdamas savo kalbą, Ir. Kyba ragino darbininkus šviestis ir lavintis. Paskui bapo pakviestas kalbēti J. K. Geležēlē iš Brooklyno, N. Y. Antram kalbētojui pradējus kalbēti, aš buvau priverstas apleisti svetainę ir todel nežinau apie ką jis kalbējo.

Kaip paskui teko patirti, aukų surinkta virš $26.00, kurios skiriamos padengimui lēšų.

K. Pesys.

S.L.A. KP. STEIGIA VIEŠĄ KNYGYNĄ.

Worcesterio lietuviai yra atlikę daug kulturos darbų, daug yra pasidarbavę del visuomenēs, paremdami ją aukomis ir darbu. Bet iki šio laiko Worcesterio lietuviai dar neturi įsteigę savo knygyno, kuriame rastusi visa lietuvių literatura, kuria galētų naudotis kiekvienas mylintis apšvietą lietuvis. Tuo žvilgsniu tarp worcesteriečių buvo didelis trukumas.

Todel S.L.A. 57 kp., pernatydamas tą trukumą, nutarē įsteigti viešą knygyną, kuriuo galētų naudotis kiekvienas lietuvis. To darbo pradžiai S.L.A. nariai suaukavo $135.38 ir išrinko 3 narius, kurie eis po lietuvių butus, rinkdami aukas pinigais ir knygomis. Kiekvieno lietuvio pareiga yra paremti šį prakilnų kulturos darbą.

S.L.A. Narys.

ĮGRIUVO STOGAS IR UŽMUŠĒ VAIKIŠTĮ.

Panedēlio naktį bežaidžiant John Lattimer, 11 m. amžiaus vaikučiui, su savo 6 metų amžiaus broliuku ant Perry Hill esančiam urve, įgriuvo to urvo stogas, kuris pirmąjį ant vietos užmušē, o antrąjį prislēgē. Jauniausias Lattimer tapo gana sunkiai sužeistas ir dabar guli ligonbutyj.

Užmuštasis Jonukas tapo surastas tik sekantį rytą, apie 2 valandą.

Aš, lietuvos kareivis J. Maižius pajieškau savo brolio Antano Maižiaus, paeina iš Kauno rēdybos, Šiaulių apskr., Joniškio valsč., Jauneikių kaimo. Jis gyvena Amerike, apie Worcester, Mass., pereitą pavasarį gavau nuo jo laišką ir paveikslą, vēliaus aš jam leidžiau 3 apdraustus laiškus, iš kurių 2 sugrįžo, o 3 nežinau kur dingo ir jokio atsakymo negaunu. Prašau jo labai atsišaukti šiuo adresu:

Lietuva, Veikiančioji Armija, 5-tas D.L.K. Keistučio pulkas, pulko štabas, Jer. Maižius.

Pajieškau Draugo Pelikso Motuzo, paeina iš Kauno rēdybos, Šiaulių pav., Joniškio valsčiaus, Rudiškių kaimo. Girdējau kad gyvena apie Detroit, Mich. Prašau atsišaukti šiuo adresu:

Lietuva, Veikiančioji Armija, 5tas D. L. K. Keistučio pulkas, pulko štabas, Jer. Maižius.

Aš, Lietuvos kareivis, Pranas Rimdžius, pajieškau savo dēdēs Izidoriaus Rimdžio, paeina iš Kauno rēdybos, Telšių apskričio ir vals., Rubežaičių kaimo. 25 metai kaip gyvena Amerike; pirmiau gyveno Pittsburgh, Pa., dabar nežinau kur. Labai bučiau dēkingas, kad jis pats arba kas nors apie jį ką žino praneštų ant šio adreso:

Lietuva, Veikiančioji Armija, 5-tas pēs. D.L.K. Keistučio pulkas, Komendanturos kuopa, Pranas Rimidžius.

Pajieškau savo trijų brolių, Petro, Juozo ir Antano Jurasevičių, paeina iš Suvalkų rēdybos, Leipunų parap., Straičiunų kaimo. Prašau, kad atsišauktų į šitą adresą:

Motiejus Jurasevičius, 9½ Bradley st. Worcester, Mass U. S. A.

Aš Uršulē Damulienē pajieškau savo vyro Augusto Damulio. 1919 met atrašē man kad jo antrašas yra 727 Bank st., BOX 7, Waterbury, Conn. Ten rašiau, bet nuo jo negavau jokio atsakymo. Dabar aš su savo dukrēle labai vargingai gyvename ir labai meldžių jo paties arba kas nors apie jį ką žino pranešti ant šio adreso:

Uršulē Damulienē, Ritinēs dvaras, Lusių stotis, Lidikių valsč., Mažiekių apskritis, Lietuva.

Pajieškau Jono Maražo, paeina iš Uničiškių kaimo, Vabalninkų parap., Panevēžio apskričio, Kauno rēdybos, girdējau, kad gyveno Pittsburgh, Pa., ir turējo bučernę. Meldžiu atsišaukti, nes turiu labai svarbų dalyką.

Antanas Ruplis, 191 Sanders st. Athol, Mass.

PARSIDUODA PIANAI IR KABAMOS MAŠINOS.

Pirkite pianus ir kalbamas mašinas, nuo ištikimiausios krautuvēs Centralēje Naujoje Anglijoje — kur jus rasite labai didelį sandēlį iš ko išsirinkti ir kur mandagumas ir teisingumas padaris jumis jaustis kaip namie. Musų specialis representantas ponas Mathew W. Jurie, ateis pas jus pasikalbēti ant jusų reikalavimo.

Motiejus V. Žiurinckas,
Spec. reprezentanats
del
Marcellus Roper Co.,
284 Main st., Worcesteryje.

MYERS ENGINEERING SCHOOL

FAIRMONŲ IR INŽINIERIŲ MOKSLAINĒ.

Joje mokina pakol negauna valstijos laisnių, kas ima keletą savaičių. Mokina dienomis ir vakarais.

Vakarais mokslainē atdara **panedēliais, seredomis ir pētnyčiomis nuo 7 iki 9.** Dienomis mokslainē atdara nuo **9 iki 4 po pietų.**

MYERS ENGINEERING SCHOOL,
12 Houston St. 2-ros lubos,
Worcester, Mass.

PRANEŠIMAS.

Gerbiamiems (nariams) šērininkams Worcester, Lietuvių Kooperatyvēs krautuvēs, jog metinis susirinkimas atsibus subatoje 4 dieną December, ant Lietuvių svetainēs, 29 Endicott St., ant kurio kviečiama kuonoskaitlingiausia atsilankyti, nes tai bus svarbiausias metinis susirinkimas, kuriame bus renkama nauja valdyba del ateinančiu metų ir bus apkalbama daug svarbių dalykų, iš kurių vienas, tai yra, perkelti susirinkimus nuo subatos ant kitos dienos.

Juozas Skliutas,
Sekretorius.

PRIETVARAS.

Yra didelē bēda kiekvienoje sunkioje ligoje, gimdantis dvasiška sloginimą, susierzinimą nerviškumą, akių silpnumą, atminties nustojimo, ir tt. Sulaikykite jį su abelnais nurodymais **"LIEPILKOS", garsaus vidurių specialisto gyduolių nuo kroniško vidurių užkietējimo** ir nuo to paeinančių ligų, kaip tai: —Nuo liguisto galvos skaudējimo, nuo visokių šleikštumų, nuo apetito nustojimo, nuo liežiuvio apdengimo pleve, nuo atsiduodančio blogo kvapo, nuo vidurių nemalimo ir nuo aitrumo.

Stebētinos vidurių valitojos, kurios veikia be skausmo. Tos gyduolēs veria savyje puikiausius vaistus, kokius tik pinigai ir gabumas gali pagaminti. Siunčiama by kur aplaikius dolerį. Pinigai gražinami, jei neužganēdintas. Antrašas:

LITHUANIAN PHARMACAL COMPANY.
P.O. Box 1200, Waterbury Conn.
(49—52)

Taisau armonikas, skripkas, pijanus, vargonus, trubas, ir kitus instrumentus, šautuvus ir revolverius, ir māliavoju ir popieriuoju namus už prieinama kainą. Kas turi kokį darbą, meldžiu atsišaukti sekančiu adresu:

Z. VIRKIETIS. 177 Mill St.,
WEBSTER, MASS.

IŠSIRANDAVOJA geras kambarys del vaikinų arba del ženotos poros be vaikų. Kreipkitēs pas

ANTANĄ BLIŽĄ,
18 Ashmon ave. Worcester, Mass

Saugokit savo Dantis.

Neleiskite, kad tos mažiukēs skyliukēs jusų dantyse gautųsi per daug didelēs. Jeigu jus ateitumēt pas mane, kuomet jos dar mažos, tai galima butų dantis sučēdyti.

Kaip tik daug Lietuvių atvažiuoja į šią šalį, jų dantis pasidaro kiauri, už tai, kad oras ir vanduo čia yra kitokie. Užlaikykite dantis, delto, kad nuo jų galima gauti nesveikatą. **Aš padirbu aukšines viršunes ir tiltukus labai sunkius ir jie atlaiko amžinai.**

GVARANTUOTAS.
DARBAS
GABUS
DANTŲ
TAISYMAS.

Aš tikrai ištraukiu dantis be jokio skausmo.
Ištyrinējimas (examination) už dyką. Arti trukių stoties.

Dr. Allen Spencer Bennett

229 FRONT ST., KAMPAS HARDING ST.
Skersai Front Street, Market. ATDARA VAKARAIS.
Dr. Bennett, Inc.

"ARTOJAS"

Mokslo, Literaturos ir Satyros Žurnalas.

Išleidžiamas pradžioje kiekvieno mēnesio.
Dailiausias ir rimčiausias didelio formato (8x11 col.) žurnalas kokį kada Amerikos Lietuviai turējo. Jame telpa visokių mokslų raštai, literatura, eilēs ir juokai. Puslapių 30. Kaina metams $1.00, pusei metų 60 c. Pavienis numeris 10c. Reikalauk vieno!

"ARTOJAS,"
E. 79-th St and Superior, CLEVELAND, O.

Lietuviška Krautuvē Grosernē ir Bučernē

Savininkas yra geriausias žinovas valgomų daigtų, ypatingai mēsos, nes armijoje buvo mēsos prižiurētojum. Kas čia pirks kiekvienas bus užganēdintas, nes gaus tikrai gerą tavorą.

JONAS RUDNICKAS,

44 LAFAYETTE ST., WORCESTER, MASS.
(46—49)

PARSIDUODA antrų rankų kuknios pečius, Glenwood išdirbystēs, naujai išlainytas, nau jos grotos. Kaina tik $10.00. Galima matyti bile kada ant šio adreso:

13 MENDON ST.,
Worcester, Mass.

LIETUVIŠKŲ ROLŲ delei Pleyer Pianos mes padarom ir parduodam "wholesale ir Retail." Taipgi parduodam už "cash" ir ant išmokējimo, Pianus ir Playerius, gramafonus, vargonēlius ir rašomas mašinēles.

Virš minētus daiktus pristatome visur, Kreipkitēs pas—

JONĄ B. AMBROZAITĮ,
332 So. 2-nd st., Brooklyn, N. Y.

WORCESTERIO
Penkių Centų
BANKĄ.
316 MAIN STREET
TURTAS — $20,000,000

Įdējimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mēnesio.
Bankos valandos:
Kasdieną nuo 9 ryte iki 3 po pietų.
Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. po pietų.
Subatos vakarais vien tik del pinigų įdējimo, nuo 6 iki 8 vakare.

DR. TESSMER,
Dentistas.
Saugus dantų taisytojas už prieinamą kainą.
306 Main St. Worcesteryj.
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 vakare. Nedēlioms nuo 10 iki 12 val.

Tel. Park 7761.
Dr. F. Matulaitis
17 Millbury St. Worcestery
Ofiso valandos:
1 to 3 P.M. 7 to 8 P.M.
Nedēliomis nuo 1—3 P.M.

DR. J. JONIKAITIS,
175 Green St., Worcesteryj.
Office Hours:
9 to 11 A.M. 1 to 3 P.M.
7 to 9 P.M.
Telephone Cedar 2404.

PRANAS LEVERIS.
Dailydē-stahorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydēs, malonēkit kreiptis pas mane, po numeriu—
15 MILLBURY ST.,
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

ANTANAS J. MILLER,
Lieturis Advokatas.
406 Slater Bldg. Worcester, Mass.

KAS NORITE GEROS BRITVOS?

Jau vokiškos britvos atpigo, bet pilnai gvarantuotos; taipgi dabar gavau labai gerų pustų ir parduodu už pigią kainą.

M. ZIZAS, 138 Millbury st.,
Worcester, Mass.

LIETUVIŠKA DUONA geriausia visame mieste. Gera duona duoda žmogui gerą sveikatą, sveikata geriausias turtas. Visi pirkite nuo:

LITHUANIAN R. R. CO.,
40 LAMARTINE STREET
Worcester, Mass.

Tel. Park 87840, 5547—W ir
Tel. 5547—R.

CHRONIS BROS.
Perkrausto motoriniais trokais forničius, pianus ir kt., čia apielinkēje ir į kitus miestus. Mes einam visur ir visada.

509—511 Pleasant St.,
Worcester, Mass.